Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА ОБЩИЯ СЪД (трети състав)

12 декември 2014 година*

„Конкуренция — Картели — Пазар на парафинови восъци — Решение, с което се установява нарушение на член 81 ЕО — Определяне на цените — Доказване на нарушението — Насоки относно метода за определяне на размера на глобите от 2006 г. — Равно третиране — Отегчаващи обстоятелства — Повторност на нарушението — Задължение за мотивиране — Смекчаващи обстоятелства — Крайно ограничено участие — Нарушение, извършено поради небрежност — Право на защита — Пълен съдебен контрол“

По дело T-558/08,

Eni SpA, установено в Рим (Италия), представлявано от M. Siragusa, D. Durante, G. Rizza, S. Valentino и L. Bellia, адвокати,

жалбоподател,

срещу

Европейска комисия, представлявана от F. Castillo de la Torre и V. Di Bucci, в качеството на представители,

ответник,

с предмет, като главно искане, отмяна на Решение C(2008) 5476 окончателен на Комисията от 1 октомври 2008 година относно производство по член 81 [ЕО] и член 53 от Споразумението за ЕИП (преписка COMP/39.181 — Восъци за свещи), както и — при условията на евентуалност — искане за отмяна или намаляване на размера на наложената на жалбоподателя глоба,

ОБЩИЯТ СЪД (трети състав),

състоящ се от: O. Czúcz (докладчик), председател, I. Labucka и D. Gratsias, съдии,

секретар: J. Palacio González, главен администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 19 март 2013 г.,

постанови настоящото

* Език на производството: италиански.

Решение

Обстоятелства в основата на спора

1. *Административно производство и приемане на обжалваното решение*

1 С Решение C(2008) 5476 окончателен от 1 октомври 2008 година относно производство по член 81 [ЕО] и член 53 от Споразумението за ЕИП (преписка COMP/39.181 — Восъци за свещи) (наричано по-нататък „обжалваното решение“) Комисията на Европейските общности установява, че жалбоподателят Eni SpA е нарушил заедно с други предприятия член 81, параграф 1 ЕО и член 53, параграф 1 от Споразумението за Европейското икономическо пространство (ЕИП), като е участвал в картел на пазара на парафинови восъци в ЕИП и на германския пазар на суров парафин.

2 Освен жалбоподателя адресати на обжалваното решение са и следните дружества: Esso Deutschland GmbH, Esso Société anonyme française, ExxonMobil Petroleum and Chemical BVBA и Exxon Mobil Corp. (наричани по-нататък заедно „ExxonMobil“); H&R ChemPharm GmbH, H&R Wax Company Vertrieb GmbH и Hansen & Rosenthal KG (наричани по-нататък заедно „H&R“); Tudapetrol Mineralölerzeugnisse Nils Hansen KG; MOL Nyrt; Repsol YPF Lubricantes y Especialidades SA, Repsol Petróleo SA и Repsol YPF SA (наричани по-нататък заедно „Repsol“); Sasol Wax GmbH, Sasol Wax International AG, Sasol Holding in Germany GmbH и Sasol Ltd (наричани по-нататък заедно „Sasol“); Shell Deutschland Oil GmbH, Shell Deutschland Schmierstoff GmbH, Deutsche Shell GmbH, Shell International Petroleum Company Ltd, The Shell Petroleum Company Ltd, Shell Petroleum NV и The Shell Transport and Trading Company Ltd (наричани по-нататък заедно „Shell“); RWE Dea AG и RWE AG (наричани по-нататък заедно „RWE“), както и Total SA и Total France SA (наричани по-нататък заедно „Total“) (съображение 1 от обжалваното решение).

3 Парафиновите восъци се произвеждат от суров нефт в рафинерии. Използват се за производството на продукти като свещи, химикали, гуми за превозни средства и автомобилни продукти, както и в промишленото производство на каучук, опаковки, лепила и дъвки (съображение 4 от обжалваното решение).

4 Суровият парафин е суровината, необходима за производството на парафинови восъци. Произвежда се в рафинерии като вторичен продукт при производството на базови масла от суров нефт. Освен това суровият парафин се продава на крайни клиенти като например производителите на плоскости от дървесни частици (съображение 5 от обжалваното решение).

5 Комисията започва своето разследване, след като с писмо от 17 март 2005 г. Shell Deutschland Schmierstoff я уведомява за съществуването на картел, като подава искане за освобождаване от глоби по смисъла на нейното Известие относно освобождаване от глоби и намаляване на глоби в случаите на картел (ОВ C 45, 2002 г., стр. 3, наричано по-нататък „Известието относно сътрудничеството от 2002 г.“) (съображение 72 от обжалваното решение).

6 В съответствие с член 20, параграф 4 от Регламент (ЕО) № 1/2003 на Съвета от 16 декември 2002 година относно изпълнението на правилата за конкуренция, предвидени в членове 81 [ЕО] и 82 [ЕО] (ОВ L 1, 2003 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 167), на 28 и 29 април 2005 г. Комисията извършва проверки на място в помещенията на „H&R/Tudapetrol“, Eni, MOL, както и в помещенията, принадлежащи на дружествата от групите Sasol, ExxonMobil, Repsol и Total (съображение 75 от обжалваното решение).

7 Между 25 и 29 май 2007 г. Комисията изпраща изложение на възраженията до всяко от посочените в точка 2 по-горе дружества, сред които е и жалбоподателят (съображение 85 от обжалваното решение). С писмо от 14 август 2007 г. Eni отговаря на изложението на възраженията.

8 На 10 и 11 декември 2007 г. Комисията провежда устно изслушване, в което Eni участва (съображение 91 от обжалваното решение).

9 С оглед на доказателствата, с които разполага, в обжалваното решение Комисията приема, че адресатите — представляващи по-голямата част от производителите на парафинови восъци и суров парафин в рамките на ЕИП — са участвали в извършването на едно-единствено сложно и продължено нарушение на член 81 ЕО и член 53 от Споразумението за ЕИП на територията на ЕИП. Нарушението се е изразило в споразумения или съгласувани практики за определяне на цените и за обмен и оповестяване на чувствителна от търговска гледна точка информация относно парафиновите восъци (част от нарушението, наричана по-нататък „основната част от нарушението“). Колкото до RWE (впоследствие Shell), ExxonMobil, MOL, Repsol, Sasol и Total, нарушението, засягащо парафиновите восъци, се е отнасяло и до разпределянето на клиенти или пазари (част от нарушението, наричана по-нататък „втората част от нарушението“). Освен това извършеното от RWE, ExxonMobil, Sasol и Total нарушение е засягало и суровия парафин, продаван на крайните клиенти на германския пазар (част от нарушението, наричана по-нататък „частта от нарушението, засягаща суровия парафин“) (съображения 2, 95, 328 и член 1 от обжалваното решение).

10 Неправомерните практики са се прилагали по време на антиконкурентни срещи, наричани „технически срещи“ или понякога срещи „Blauer Salon“ от страна на участниците, и по време на „срещите за суровия парафин“, посветени конкретно на въпросите относно суровия парафин.

11 Размерът на наложените в разглеждания случай глоби е изчислен въз основа на Насоките относно метода за определяне на глобите, налагани по силата на член 23, параграф 2, буква а) от Регламент № 1/2003 (ОВ C 210, 2006 г., стр. 2; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 4, стр. 264) (наричани по-нататък „Насоките от 2006 г.“), които са в сила към момента на съобщаване на изложението на възраженията на споменатите в точка 2 по-горе дружества.

12 Обжалваното решение съдържа по-специално следните разпоредби:

„*Член 1*

Изброените по-долу предприятия са нарушили член 81, параграф 1 [ЕО] и от 1 януари 1994 г. — член 53 от Споразумението за ЕИП, като през посочените периоди са участвали в непрекъснато споразумение и/или [непрекъсната] съгласувана практика в сектора на парафиновите восъци на общия пазар, а от 1 януари 1994 г. — и в ЕИП:

Eni SpA: на [30 и 31] октомври 1997 г. г. и от 21 февруари 2002 г. до 28 април 2005 г.;

[…]

Член 2

За посоченото в член 1 нарушение се налагат следните глоби:

Eni SpA: 29 120 000 EUR;

Esso Société anonyme française: 83 588 400 EUR,

от които поотделно и солидарно с

ExxonMobil Petroleum and Chemical BVBA и ExxonMobil Corporation: 34 670 400 EUR, от които поотделно и солидарно с Esso Deutschland GmbH: 27 081 600 EUR;

Tudapetrol Mineralölerzeugnisse Nils Hansen KG: 12 000 000 EUR;

Hansen & Rosenthal KG поотделно и солидарно с H&R Wax Company Vertrieb GmbH: 24 000 000 EUR,

от които поотделно и солидарно с

H&R ChemPharm GmbH: 22 000 000 EUR;

MOL Nyrt: 23 700 000 EUR;

Repsol YPF Lubricantes y Especialidades SA поотделно и солидарно с Repsol Petróleo SA и Repsol YPF SA: 19 800 000 EUR;

Sasol Wax GmbH: 318 200 000 EUR,

от които поотделно и солидарно със

Sasol Wax International AG, Sasol Holding in Germany GmbH и Sasol [Ltd] 250 700 000 EUR;

Shell Deutschland Oil GmbH, Shell Deutschland Schmierstoff GmbH, Deutsche Shell GmbH, Shell International Petroleum Company Limited, The Shell Petroleum Company Limited, Shell Petroleum NV и The Shell Transport and Trading Company Limited: 0 EUR;

RWE-Dea AG поотделно и солидарно с RWE AG: 37 440 000 EUR;

Total France SA поотделно и солидарно с Total SA: 128 163 000 EUR“. [неофициален превод]

2. *Относно групата Eni*

13 Що се отнася до участието на жалбоподателя в нарушението, в обжалваното решение Комисията приема следното:

„[…]

(342) В глава 4 бе доказано, че през периода си на участие Eni е участвало в нарушението посредством служители на AgipPetroli SpA и Eni SpA […]

(343) AgipPetroli SpA е било представено на среща, проведена на 30 и 31 октомври 1997 г., и между 21 и 22 февруари 2002 и 31 декември 2002 г. (когато се влива в Eni SpA и съответно съществуването му се преустановява), а Eni SpA участва от 1 януари 2003 г. (от тази дата отделите по рафиниране и маркетинг на Eni отговарят за продажбите на парафинови восъци и на суров парафин) до 28 април 2005 г. (датата на прекратяване на нарушението).

(344) AgipPetroli SpA се влива в Eni SpA на 31 декември 2002 г. В съответствие с установените в съображение (334) принципи съответно трябва да се счита, че Eni SpA е поело отговорността за дейността на AgipPetroli SpA преди 31 декември 2002 г. […]

(345) Поради това следва да се приеме, че Eni SpA носи отговорност не само за прякото си участие в картела след вливането на AgipPetroli SpA (на 31 декември 2002 г.), но и за дейността на AgipPetroli SpA в картела преди тази дата.

(346) В отговора си на изложението на възраженията Eni не оспорва заключението на Комисията относно отговорността му.

(347) Поради изложените по-горе причини Eni SpA носи отговорност за участието си в среща, проведена на 30 и 31 октомври 1997 г., и от 21 и 22 февруари 2002 г. до 28 април 2005 г. (датата на прекратяване на нарушението)“.

Производство и искания на страните

14 На 17 декември 2008 г. жалбоподателят подава настоящата жалба в секретариата на Общия съд.

15 Въз основа на доклад на съдията докладчик Общият съд (трети състав) решава да започне устната фаза на производството. В рамките на процесуално-организационните действия, предвидени в член 64 от Процедурния правилник, Общият съд приканва страните да отговорят писмено на някои въпроси и да представят определени документи. Страните изпълняват това искане в определения срок.

16 Устните състезания и отговорите на страните на поставените от Общия съд въпроси са изслушани в съдебното заседание, проведено на 19 март 2013 г.

17 Предвид фактическите връзки с дело T-540/08, Esso и др./Комисия, дело T-541/08, Sasol и др./Комисия, дело T-543/08, RWE и RWE Dea/Комисия, дело T-544/08, Hansen & Rosenthal и H&R Wax Company Vertrieb/Комисия, дело T-548/08, Total/Комисия, дело T-550/08, Tudapetrol/Комисия, дело T-551/08, H&R ChemPharm/Комисия, дело T-562/08, Repsol YPF Lubricantes y especialidades и др./Комисия, и дело T-566/08, Total Raffinage и Marketing/Комисия, както и с оглед на сходния характер на повдигнатите правни въпроси Общият съд решава да постанови решението си по настоящото дело едва след провеждането на съдебните заседания по посочените свързани дела, като последното от тези заседания се провежда на 3 юли 2013 г.

18 Жалбоподателят иска от Общия съд:

— да отмени изцяло или частично обжалваното решение и да определи съответните последици от това по отношение на размера на наложената му глоба,

— при условията на евентуалност да отмени наложената му глоба или да намали нейния размер,

— да осъди Комисията да заплати съдебните разноски.

19 Комисията иска от Общия съд:

— да отхвърли жалбата,

— да осъди жалбоподателя да заплати съдебните разноски.

От правна страна

20 В подкрепа на жалбата си жалбоподателят излага шест правни основания.

21 С изтъкнатите две първи правни основания, изведени от нарушение на член 81 ЕО, жалбоподателят оспорва участието си в картела. Първото засяга установяването на неговото участие въз основа на присъствието му на техническата среща на 30 и 31 октомври 1997 г. Второто се отнася до участието му в нарушението между 21 февруари 2002 г. и 28 април 2005 г.

22 Освен това жалбоподателят изтъква още четири правни основания относно изчисляването на размера на глобата му. Третото правно основание е изведено от нарушение на член 81 ЕО, на член 23 от Регламент № 1/2003, на Насоките от 2006 г., както и на принципите на пропорционалност и на равно третиране, допуснато поради неправилното определяне на коефициент от 17 % за тежест на нарушението и по отношение на допълнителната сума, наречена „входна такса“. Четвъртото правно основание е изведено от допуснато нарушение на член 81 ЕО, на член 23 от Регламент № 1/2003, на Насоките от 2006 г., на принципите на правна сигурност и на равно третиране, както и от злоупотреба с власт, тъй като размерът на глобата бил увеличен с 60 % поради наличието на отегчаващо обстоятелство, а именно повторност на нарушението. Петото правно основание е изведено от допуснато нарушение на член 81 ЕО, на член 23 от Регламент № 1/2003, на Насоките от 2006 г. и на принципа на равно третиране, както и от неизпълнението на задължението за мотивиране, тъй като Комисията не признала наличието на смекчаващо обстоятелство, а именно крайно ограниченото участие на жалбоподателя в картелното споразумение и неучастието му в прилагането на последното. Шестото правно основание е изведено от нарушение на член 81 ЕО, на член 23 от Регламент № 1/2003 и на Насоките от 2006 г., допуснато поради непризнаване на наличието на смекчаващо обстоятелство, а именно на небрежността.

23 Тъй като първото и второто правно основание се отнасят до преценката на доказателствата, с които се установява участието на Eni в картела, Общият съд счита за уместно те да бъдат разгледани заедно.

1. *По първото и второто правно основание, които засягат участието на жалбоподателя в картела и са изведени от нарушение на член 81 ЕО*

24 С първото си правно основание жалбоподателят твърди, че участието му в споразумение или в съгласувана практика е установено незаконосъобразно от Комисията въз основа на присъствието му на техническата среща на 30 и 31 октомври 1997 г. в Хамбург (Германия). С второто си правно основание жалбоподателят твърди, че участието му в картела между 21 февруари 2002 г. и 28 април 2005 г. е установено по незаконосъобразен начин.

По понятията „споразумение“ и „съгласувана практика“

25 С член 81, параграф 1 ЕО се забраняват като несъвместими с общия пазар всички споразумения между предприятия, решения на сдружения на предприятия и съгласувани практики, които биха могли да засегнат търговията между държавите членки и които имат за своя цел или резултат предотвратяването, ограничаването или нарушаването на конкуренцията в рамките на общия пазар.

26 За да е налице споразумение по смисъла на член 81, параграф 1 ЕО, е достатъчно съответните предприятия да са изразили своята обща воля да възприемат определено пазарно поведение (Решение на Общия съд от 17 декември 1991 г. по дело Hercules Chemicals/Комисия, T-7/89, Recueil, стр. II-1711, точка 256 и Решение на Общия съд от 20 март 2002 г. по дело HFB и др./Комисия, T-9/99, Recueil, стр. II-1487, точка 199).

27 Може да се счита, че е сключено споразумение по смисъла на член 81, параграф 1 ЕО, когато е налице съгласуване на волите по принцип за ограничаване на конкуренцията дори когато конкретните елементи на предвижданото ограничение все още са предмет на преговори

(Решение на Общия съд от 16 юни 2011 г. по дело Heineken Nederland и Heineken/Комисия, T-240/07, Сборник, стр. II-3355, точка 45; вж. също в този смисъл Решение по дело HFB и др./Комисия, точка 26 по-горе, точки 151—157 и 206).

28 Понятието „съгласувана практика“ обозначава форма на координация между предприятия, при която, без да се достига до същинска спогодба, съзнателно се заменят рисковете на конкуренцията с практическо сътрудничество (Решение на Съда от 8 юли 1999 г. по дело Комисия/Anic Partecipazioni, C-49/92 P, Recueil, стр. I-4125, точка 115 и Решение на Съда по дело Hüls/Комисия, C-199/92 P, Recueil, стр. I-4287, точка 158).

29 В това отношение член 81, параграф 1 ЕО не допуска каквото и да било установяване на пряк или косвен контакт между икономическите оператори, който може да повлияе върху пазарното поведение на настоящ или потенциален конкурент или да разкрие пред такъв конкурент поведението, което самият икономически оператор е решил да възприеме или което възнамерява да възприеме на пазара, ако тези контакти имат за цел или за резултат ограничаване на конкуренцията (Решение по дело Heineken Nederland и Heineken/Комисия, точка 27 по-горе, точка 47; вж. също в този смисъл Решение по дело Комисия/Anic Partecipazioni, точка 28 по-горе, точки 116 и 117).

По принципите за преценка на доказателствата

30 Съгласно съдебната практика Комисията трябва да докаже установените от нея нарушения и да посочи надлежни доказателства за наличието на съставомерните за съответното нарушение деяния (вж. Решение на Съда от 17 декември 1998 г. по дело Baustahlgewebe/Комисия, C-185/95 P, Recueil, стр. I-8417, точка 58 и Решение на Общия съд от 27 септември 2006 г. по дело Dresdner Bank и др./Комисия, T-44/02 OP, T-54/02 OP, T-56/02 OP, T-60/02 OP и T-61/02 OP, Recueil, стр. II-3567, точка 59 и цитираната съдебна практика).

31 Що се отнася до обхвата на съдебния контрол, съгласно постоянната съдебна практика, когато е сезиран с жалба за отмяна на решение за прилагане на член 81, параграф 1 ЕО, Общият съд по правило трябва да упражни пълен контрол, за да провери дали са изпълнени условията за прилагане на член 81, параграф 1 ЕО (вж. Решение на Общия съд от 26 октомври 2000 г. по дело Bayer/Комисия, T-41/96, Recueil, стр. II-3383, точка 62 и цитираната съдебна практика).

32 В този контекст, ако съдът има съмнения, те трябва да бъдат в полза на предприятието, което е адресат на решението за установяване на нарушение. Следователно съдът не може да направи извод, че Комисията надлежно е установила съществуването на разглежданото нарушение, ако все още таи съмнение по този въпрос, по-специално в производство по жалба за отмяна на решение за налагане на глоба (Решение на Общия съд по дело Dresdner Bank и др./Комисия, точка 30 по-горе, точка 60 и Решение на Общия съд от 12 юли 2011 г. по дело Hitachi и др./Комисия, T-112/07, Сборник, стр. II-3871, точка 58).

33 Всъщност в последната хипотеза е необходимо да се вземе предвид презумпцията за невиновност, произтичаща по-специално от член 6, втора алинея от Конвенцията за защита на правата на човека и на основните свободи, подписана в Рим на 4 ноември 1950 г., която презумпция е част от основните права, съставляващи общите принципи на правото на Съюза. Предвид естеството на разглежданите нарушения, както и естеството и тежестта на свързаните с тях санкции, презумпцията за невиновност се прилага именно в приложимите за предприятията производства относно нарушения на правилата за конкуренция, които могат да доведат до налагането на глоби или периодични имуществени санкции (Решение по дело Hitachi и др./Комисия, точка 32 по-горе, точка 59; вж. също в този смисъл Решение по дело Dresdner Bank и др./Комисия, точка 30 по-горе, точка 61 и цитираната съдебна практика).

34 При това положение е необходимо Комисията да представи точни и непротиворечиви доказателства, за да докаже наличието на нарушението. Важно е обаче да се подчертае, че не е задължително всяко от представените от Комисията доказателства да отговаря на тези критерии по отношение на всеки елемент на нарушението. Достатъчно е посочената от институцията съвкупност от улики, преценена в нейната цялост, да отговаря на това изискване (вж. Решение по дело Dresdner Bank и др./Комисия, точка 30 по-горе, точки 62 и 63 и цитираната съдебна практика).

35 Посочените от Комисията в обжалваното решение улики с цел да се докаже наличието на нарушение на член 81, параграф 1 ЕО от дадено предприятие трябва да бъдат преценявани не поотделно, а в тяхната съвкупност (вж. Решение на Общия съд от 8 юли 2008 г. по дело BPB/Комисия, T-53/03, Сборник, стр. II-1333, точка 185 и цитираната съдебна практика).

36 Уместно е да се отбележи също, че на практика Комисията често е принудена да доказва съществуването на едно нарушение при неблагоприятни за това условия, тъй като е възможно да са изминали няколко години от извършването на съставомерните за нарушението деяния и някои от предприятията — обект на разследването, да не са ѝ сътрудничили активно. Макар Комисията неминуемо да е длъжна да докаже, че е било сключено незаконно споразумение за определяне на цените, би било прекомерно да се изисква тя да представи и доказателства за конкретния механизъм, чрез който тази цел е трябвало да бъде постигната. Всъщност би било прекалено лесно за едно предприятие, което е виновно за извършването на нарушение, да избегне каквато и да е санкция, ако можеше да използва като довод това, че сведенията, представени във връзка с действието на едно незаконно споразумение, са неясни, когато съществуването на споразумението и неговата антиконкурентна цел са надлежно доказани. При това положение предприятията могат да се защитят надлежно, доколкото имат възможност да коментират всички уличаващи ги доказателства, изтъкнати от Комисията (Решение на Общия съд от 8 юли 2004 г. по дело JFE Engineering и др./Комисия, T-67/00, T-68/00, T-71/00 и T-78/00, Recueil, стр. II-2501, точка 203).

37 Що се отнася до доказателствата, които могат да бъдат представени, за да се установи нарушение на член 81 ЕО, водещият принцип в правото на Съюза е принципът на свободата при събиране на доказателствата (Решение на Общия съд от 8 юли 2004 г. по дело Dalmine/Комисия, T-50/00, Recueil, стр. II-2395, точка 72 и Решение на Общия съд по дело Hitachi и др./Комисия, точка 32 по-горе, точка 64).

38 Що се отнася до доказателствената стойност на отделните доказателства, единственият релевантен критерий за преценката им е тяхната достоверност (Решение по дело Dalmine/Комисия, точка 37 по-горе, точка 72).

39 Съгласно общите правила за доказване достоверността и съответно доказателствената стойност на даден документ зависят от неговия произход, от обстоятелствата по неговото изготвяне, от неговия адресат и от съдържанието му (Решение на Общия съд от 15 март 2000 г. по дело Cimenteries CBR и др./Комисия, T-25/95, T-26/95, T-30/95-T-32/95, T-34/95-T-39/95, T-42/95-T-46/95, T-48/95, T-50/95-T-65/95, T-68/95-T-71/95, T-87/95, T-88/95, T-103/95 и T-104/95, Recueil, стр. II-491, точки 1053 и 1838 и Решение на Общия съд по дело Hitachi и др./Комисия, точка 32 по-горе, точка 70).

40 Когато Комисията се основава единствено на поведението на съответните предприятия на пазара, за да стигне до извода за наличието на нарушение, достатъчно е последните да докажат, че са налице обстоятелства, които разкриват в различна светлина установените от Комисията факти и които позволяват по този начин да бъде дадено друго правдоподобно обяснение на фактите, различно от това, което тя възприема, за да заключи, че е налице нарушение на правилата за конкуренция на Съюза (вж. в този смисъл Решение по дело JFE Engineering и др./Комисия, точка 36 по-горе, точка 186).

41 Напротив, когато Комисията се позовава на писмени доказателства, съответните предприятия не само трябва да представят правдоподобна алтернатива на становището на Комисията, но и да покажат, че доказателствата, въз основа на които в обжалваното решение е установено наличието на нарушението, са недостатъчни (Решение по дело JFE Engineering и др./Комисия, точка 36 по-горе, точка 187). Подобно събиране на доказателствата не нарушава презумпцията за невиновност (вж. в този смисъл Решение на Съда от 8 юли 1999 г. по дело Montecatini/Комисия, C-235/92 P, Recueil, стр. I-4539, точка 181).

42 В рамките на антиконкурентните практики и споразумения дейностите обикновено се развиват скрито, срещите се провеждат тайно, най-често в трета държава, и свързаната с тях документация е сведена до минимум, тъй като забраната за участие в антиконкурентни практики и споразумения, както и санкциите, които могат да бъдат наложени на нарушителите, са общоизвестни. Затова не може да се изисква от Комисията да представи доказателства, които изрично удостоверяват установяване на контакт между съответните оператори. Дори Комисията да открие такива доказателства, те обикновено са само фрагментарни и откъслечни, поради което често се оказва необходимо някои детайли да бъдат възстановени по дедуктивен път. Следователно съществуването на антиконкурентна практика или споразумение може да бъде логически изведено от определен брой съвпадения и улики, които, взети заедно, при липсата на друго смислено обяснение, могат да бъдат доказателство за нарушаване на правилата на конкуренцията (Решение на Съда от 7 януари 2004 г. по дело Aalborg Portland и др./Комисия, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P и C-219/00 P, Recueil, стр. I-123, точки 55—57; вж. Решение по дело Dresdner Bank и др./Комисия, точка 30 по-горе, точки 64 и 65 и цитираната съдебна практика).

43 При преценката на доказателствената стойност на писмените доказателства следва да се придаде голямо значение на обстоятелството, че даден документ е съставен в непосредствена връзка с фактите (Решение на Общия съд от 11 март 1999 г. по дело Ensidesa/Комисия, T-157/94, Recueil, стр. II-707, точка 312 и Решение на Общия съд от 16 декември 2003 г. по дело Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied и Technische Unie/Комисия, T-5/00 и T-6/00, Recueil, стр. II-5761, точка 181) или от пряк свидетел на тези факти (Решение по дело JFE Engineering и др./Комисия, точка 36 по-горе, точка 207).

44 Липсата на дата или подпис на даден документ или фактът, че той е зле написан, не го лишават напълно от доказателствена стойност, по-специално когато неговият произход, вероятната му дата и съдържанието му могат да бъдат определени с достатъчна степен на сигурност (Решение на Общия съд от 13 декември 2006 г. по дело FNCBV/Комисия, T-217/03 и T-245/03, Recueil, стр. II-4987, точка 124; вж. също в този смисъл Решение на Общия съд от 10 март 1992 г. по дело Shell/Комисия, T-11/89, Recueil, стр. II-757, точка 86).

45 От принципа на свободата при събиране на доказателствата следва, че дори сама по себе си липсата на писмени доказателства да се окаже от значение за общата преценка на съвкупността от посочени от Комисията улики, тя не позволява на съответното предприятие да постави под съмнение твърденията на Комисията, като представи алтернативно обяснение на фактите. Такъв е случаят само когато представените от Комисията доказателства не позволяват да се докаже недвусмислено и без да е необходимо тълкуване, че е налице нарушение (Решение по дело Hitachi и др./Комисия, точка 32 по-горе, точка 65; вж. също в този смисъл Решение на Общия съд от 12 септември 2007 г. по дело Coats Holdings и Coats/Комисия, T-36/05, непубликувано в Сборника, точка 74).

46 Освен това нито една разпоредба и нито един общ принцип на правото на Съюза не забраняват на Комисията да използва срещу дадено предприятие изявленията на останалите предприятия, обвинени в участие в картела. В противен случай тежестта за доказване на противоречащото на член 81 ЕО поведение, която Комисията носи, би била прекалено голяма и несъвместима със

задачата ѝ да следи за правилното прилагане на посочените разпоредби (Решение по дело JFE Engineering и др./Комисия, точка 36 по-горе, точка 192 и Решение по дело Hitachi и др./Комисия, точка 32 по-горе, точка 67).

47 Особено висока доказателствена стойност може да се признае на изявленията, които, първо, са достоверни, второ, са направени от името на предприятие, трето, произхождат от лице, което има професионално задължение да действа в интерес на това предприятие, четвърто, не са в интерес на техния автор, пето, изхождат от лице, което е пряк свидетел на обстоятелствата, за които се отнасят, и шесто, предоставени са писмено, съзнателно и след задълбочен размисъл (Решение по дело Hitachi и др./Комисия, точка 32 по-горе, точка 71; вж. също в този смисъл Решение по дело JFE Engineering и др./Комисия, точка 36 по-горе, точки 205—210).

48 Същевременно изявлението на предприятие, обвинено в участие в картел, чиято точност се оспорва от няколко други засегнати предприятия, не може да се разглежда като достатъчно доказателство за наличието на извършено от тях нарушение, ако не бъде потвърдено от други доказателства, като се има предвид, че необходимата степен на потвърждение може да бъде по-ниска поради достоверността на съответните изявления (Решение по дело JFE Engineering и др./Комисия, точка 36 по-горе, точки 219 и 220, Решение по дело Hitachi и др./Комисия, точка 32 по-горе, точка 68).

49 Освен това, макар по принцип на доброволните изявления на основните участници в незаконен картел да трябва да се гледа с известно недоверие предвид възможната склонност на тези участници да минимизират значението на своя принос към нарушението и да преувеличават този на останалите участници, все пак фактът, че някой иска да се ползва от Известието относно сътрудничеството от 2002 г. с цел освобождаване от глоба или намаляване на нейния размер, не означава непременно, че той е мотивиран да представи изопачени доказателства относно участието на другите членове на картела. Всъщност всеки опит за въвеждане на Комисията в заблуждение може да постави под съмнение искреното и пълно сътрудничество от страна на заявителя и по такъв начин да се застраши възможността той да се възползва в пълна степен от Известието относно сътрудничеството от 2002 г. (Решение по дело Hitachi и др./Комисия, точка 32 по-горе, точка 72; вж. също в този смисъл Решение на Общия съд от 16 ноември 2006 г. по дело Peróxidos Orgánicos/Комисия, T-120/04, Recueil, стр. II-4441, точка 70).

50 По-конкретно, следва да се приеме, че когато дадено лице признава извършването на нарушение и съответно потвърждава съществуването на факти, надхвърлящи тези, за чието съществуване може да се направи извод непосредствено от въпросните документи, това a priori означава — при липсата на особени обстоятелства, показващи противното — че това лице е взело решение да каже истината. Така изявленията, които не са в интерес на техния автор, трябва по принцип да се разглеждат като особено надеждни доказателства (Решение на Общия съд по дело JFE Engineering и др./Комисия, точка 36 по-горе, точки 211 и 212; Решение на Общия съд от 26 април 2007 г. по дело Bolloré и др./Комисия, T-109/02, T-118/02, T-122/02, T-125/02, T-126/02, T-128/02, T-129/02, T-132/02 и T-136/02, Сборник, стр. II-947, точка 166 и Решение на Общия съд от 8 юли 2008 г. по дело Lafarge/Комисия, T-54/03, точка 59).

51 Посочената по-горе съдебна практика е приложима по аналогия за член 53 от Споразумението за ЕИП.

По описанието на основната част от нарушението в обжалваното решение

52 Най-напред следва да се припомни, че в съображение 2 от обжалваното решение, под заглавието „Обобщение на нарушението“, Комисията приема, че адресатите на решението са участвали в едно-единствено сложно и продължено нарушение на член 81 ЕО и на член 53 от

Споразумението за ЕИП. Основната част от това нарушение се състояла „в споразумения или съгласувани практики за определяне на цените и за обмен и оповестяване на чувствителна от търговска гледна точка информация“ [неофициален превод] във връзка с парафиновите восъци. Тази основна част е единственият компонент на нарушението, в който съгласно обжалваното решение жалбоподателят е участвал.

53 В точка „4.1. Основни принципи и функциониране на картела“ [неофициален превод] от обжалваното решение, в съображение 106 и сл. Комисията описва основната част от нарушението по следния начин:

„[…]

(106) Техническите срещи винаги са се разделяли на две части: първоначално обсъждане по технически въпроси, последвано от обсъждания от антиконкурентно естество, по-специално за определянето на цените, разпределянето на пазарите и клиентите (в някои случаи), както и за обмена и оповестяването на чувствителна от търговска гледна точка информация като например за настоящата и бъдещата ценова политика, клиентите, производствения капацитет и обемите на продажбите.

(107) Обсъжданията на цените и тяхното потенциално увеличение обикновено са се провеждали в края на техническите срещи. По принцип Sasol е правело преглед на обсъжданията на цените, но впоследствие цените и стратегиите за ценова политика са били обсъждани от всички участници под формата на кръгла маса. Тема на обсъжданията са били едновременно увеличенията на цените и индикативните цени за конкретни клиенти и общите увеличения на цените, както и минималните и индикативните цени за целия пазар […]. Увеличенията на цените обикновено са били договаряни в абсолютни стойности, а не в проценти (например 60 [EUR] на тон за напълно рафинираните парафинови восъци). Минималните цени са били договаряни не само когато е съществувало споразумение за увеличение на цените, но и когато такова увеличение не е било осъществимо (например в период на спад на цените) […]

[…]

(109) Представителите на предприятията освен това са обменяли чувствителна в търговско отношение информация и са разкривали общата си стратегия

(110) Предприятията, с изключение на MOL, са били представлявани от отговорни лица с правомощия за определяне на ценовата стратегия на съответното предприятие, както и цените за конкретни клиенти. […]

(111) На повечето технически срещи обсъжданията на цените са засягали парафиновите восъци като цяло […] и по-рядко само отделните техни видове (като например напълно рафинираните парафинови восъци, полурафинираните парафинови восъци, восъчните смеси/специални продукти, твърдите или хидроочистените парафинови восъци). Освен това за всички предприятия е било ясно, че цените за всички видове парафинови восъци ще се увеличават с един и същ размер или процент […].

[…]

(113) Резултатът от техническите срещи като цяло е бил прилаган чрез обявяване на увеличенията на цените на клиентите или отмяната на съществуващите ценови формули […] Спорадичните случаи на измами или неприлагане са били обсъждани по време на следващите срещи (вж. например съображения 149 и 157). Като цяло едно от представляваните предприятия е поемало инициативата и е започвало да увеличава

своите цени. По принцип това е било Sasol, но то понякога е отправяло искане до друг участник да започне с увеличението. Малко след обявяването на клиентите от страна на дадено предприятие на намерението му да увеличи цените останалите доставчици са следвали това действие и също са обявявали увеличения на цените […] Лицата, представляващи предприятията по време на техническите срещи, са уведомявали останалите за предприетите постъпки с цел прилагане на резултатите от въпросните срещи. Тази информация е била предавана устно […] или чрез изпращане на копие от обявленията за увеличение на цените или за отмяна на съответните цени на някое или на всички останали [участващи] предприятия. Комисията всъщност разкри, че между страните са били обменяни такива обявления. Установена е обмяната на извадка с около 150 писма от този тип в рамките на шест седмици след техническите срещи […] Бе заявено също, че според едно споразумение представляваните предприятия не е трябвало да се възползват от прилагането на договорено увеличение на цените с цел увеличение на собствения си пазарен дял […] Това изявление не е оспорено в отговорите на изложението на възраженията“. [неофициален превод]

54 В точка „4.2. Подробна информация за техническите срещи“ [неофициален превод] от обжалваното решение Комисията първо представя обобщаваща таблица, в която се посочват мястото и датата на тези срещи, както и представените на тях предприятия (съображение 124 от обжалваното решение). След това тя разглежда наличните доказателства за всяка от техническите срещи (съображения 126—177 от обжалваното решение).

55 В точка „5.3. Естество на нарушението в конкретния случай“ [неофициален превод] от обжалваното решение Комисията уточнява приложимите принципи, уреждащи квалификацията на антиконкурентното поведение в разглеждания случай:

„5.3.1. Принципи

[…]

(205) [В] случай на сложно нарушение с голяма продължителност не е необходимо Комисията да го квалифицира като споразумение [или] съгласувана практика. Понятията за споразумение или за съгласувана практика са широки и могат да се припокриват. Напълно е възможно антиконкурентното поведение да е варирало в различни моменти или механизмите му да са били адаптирани или укрепвани, за да се отчете промяната на положението. Всъщност едно такова разграничение би могло дори да се окаже невъзможно, тъй като дадено нарушение може едновременно да съдържа характеристиките на всяка от формите на забранено поведение, въпреки че, разглеждани поотделно, някои от неговите проявления биха могли да се определят като попадащи в обхвата именно на едната, а не толкова на другата форма. Би било неестествено обаче това, което несъмнено представлява следване на поведение с една-единствена цялостна цел, в анализа да се подразделя на няколко различни форми на нарушения. Така един картел може да представлява едновременно и споразумение, и съгласувана практика. Член 81 [ЕО] не предвижда специфична квалификация на сложно нарушение от вида на описаното в настоящото решение […]

(206) При наличието на множество членове на картел, чието антиконкурентно поведение може да се квалифицира според продължителността си като споразумение или съгласувана практика (сложни нарушения), не е необходимо Комисията да прави преценка точно към коя категория спада всеки тип поведение“. [неофициален превод]

56 По нататък, отново в същата част от обжалваното решение, Комисията описва съдържанието на нарушението по следния начин:

„5.3.2. Прилагане

(210) От описаните в глава 4 от настоящото решение факти се установява, че всички предприятия в настоящото производство са участвали в съглашателски дейности относно парафиновите восъци, а посочените в съображение 2 дружества, относно суровия парафин, […] и че редовно са участвали в срещи, на които са били обсъждани следните въпроси:

1) определянето на цени[;]

2) […] разпределянето на клиенти и/или на пазари[;]

3) оповестяването и обменът на чувствителна в търговско отношение информация, по-специално за клиентите, ценообразуването, производствения капацитет и обемите на продажбите […]

5.3.2.2. Определяне на цените

(240) От съображения 98, 107, 126, 128, 131, 133, 135, 137, 139, 140, 142, 145, 147, 149, 152, 153, 156, 157, 163, 168, 174, 176 и 177 е видно, че разглежданите предприятия са определяли минимални цени и са се договаряли за увеличение на цените („определяне на цените“).

(241) ExxonMobil, Repsol, Sasol и Shell потвърдиха наличието на практики по определяне на цените (вж. съображение 107) и отново потвърдиха тази информация по време на изслушването им, както и в писмения си отговор на изложението на възраженията“. [неофициален превод]

57 Що се отнася до участието на Eni в картела, в съображение 298 от обжалваното решение Комисията прави следното заключение:

„Както бе доказано в глава 4, Eni е участвало в една среща през 1997 г. и в единадесет срещи между февруари 2002 г. и февруари 2005 г. На срещата през 1997 г. (вж. съображение 145) е станало възможно постигането на споразумение за цените по смисъла на член 81 [ЕО] и член 53 от Споразумението за ЕИП. Що се отнася до срещите, проведени след февруари 2002 г. (вж. съображения 165—178), предвид наличните доказателства и съобразно общото описание на обичайното структуриране на техническите срещи, Комисията стига до извода, че Eni е съдействало, участвало и допринесло за определянето на цените и за обмена на чувствителна информация. Тъй като след 2002 г. Eni е участвало в единадесет от общо тринадесет срещи, Комисията счита, че Eni е знаело за антиконкуретната цел и за приеманите в хода на технически срещи мерки или е трябвало да знае за тях. Макар да няма никакво доказателство за участието на Eni в срещите на 14 и 15 януари 2004 г. и на 11 и 12 май 2004 г., Комисията счита, че непрекъснатото участие на Eni в нарушението е доказано за периода от 21 и 22 февруари 2002 г. до 28 април 2005 г. […] Комисията по-специално приема, че от описаните в съображение 165 събития е видно, че Eni е взело предвид получената информация за поведението на неговите конкуренти на пазара, адаптирало е собственото си поведение и е взело мерки за прилагане. Това положение може да се квалифицира като съгласувана практика“. [неофициален превод]

По участието на Eni в картела предвид присъствието му на техническата среща на 30 и 31 октомври 1997 г.

58 Жалбоподателят твърди, че Комисията няма основание да приема, че е участвал в картела въз основа на присъствието му на техническата среща на 30 и 31 октомври 1997 г. Всъщност неговото присъствие се обяснявало с посещение на неговия представител в Хамбург за провеждането на законосъобразни преговори със Sasol. Освен това посоченият представител се разграничил от антиконкурентното съдържание на въпросната техническа среща.

Анализ на доказателствата

59 Съображение 145 от обжалваното решение се отнася до техническата среща на 30 и 31 октомври 1997 г. и в него Комисията се позовава на доклад „Blauer Salon“ на Sasol, съдържащ следните данни:

.	„Дата	Увеличение	Мин.цена
√ SCHS, D	.	.	.
√ Dea, D	.	.	.
√ SRS-Tuda, D	.	.	.
√ MOL, HU	1.1.	.	.
√ Total, F	1.1.	DEM 10,-	DEM 120
Mobil-Bp, F	.	.	.
√ Repsol, E	.	.	.
√ Agip, I	1.1.	DEM 10“	.

60 Според Sasol от доклада е видно, че всички участници са се задължили да увеличат цената с между 10 DEM (германски марки) и 12 DEM за 100 кг, че Total и Agip са искали да увеличат цените с 10 DEM и че поне за Total това е трябвало да доведе до минимална цена от 120 DEM за 100 кг.

61 Равнищата и датите на увеличенията изцяло се потвърждават от две бележки за тази среща, намерени в помещенията на MOL.

62 Въз основа на тези документи и на разясняващите ги изявления на предприятия, в съображение 145 от обжалваното решение Комисията стига до следния извод:

„[У]частващите предприятия са договорили стратегия за хармонизиране и увеличаване на цените. Бележката се отнася едновременно за парафиновите восъци и за суровия парафин. Освен това от бележката [на MOL] е видно, че предприятията са обменили информация относно поддържането на цените и общата ценова стратегия“. [неофициален превод]

63 На първо място, в това отношение трябва да се отбележи, че според изявленията на Sasol и Repsol техническата среща на 30 и 31 октомври 1997 г. е имала антиконкурентното съдържание. Освен това Sasol извърши тълкуване на откритите от Комисията документи, като по-специално уточни, че всички участници са се ангажирали да увеличат цените (вж. точка 60 по-горе). Тези изявления са направени след задълбочен размисъл от участвали в техническите срещи лица и с

тях се уличават също и предприятията, от чието име са били направени. Следователно по смисъла на посочената в точка 47 по-горе съдебна практика тези изявления са особено надеждни.

64 На второ място, трябва да се отбележи, че съдържанието на проведените обсъждания в хода на техническата среща на 30 и 31 октомври 1997 г. е доста добре документирано в бележките на MOL и в доклада „Blauer Salon“ на Sasol. Трябва да се добави, че както приема Комисията в съображение 215 от обжалваното решение, бележките на MOL са били изготвени по време на срещите от присъствалото на тях лице, а съдържанието им е структурирано и относително подробно. Поради това доказателствената стойност на тези бележки е много висока. Що се отнася до докладите за срещите „Blauer Salon“ на Sasol, това са документи, които датират от времето на настъпване на фактите и които са били съставени in tempore non suspecto, тоест малко след всяка техническа среща. Дори лицето, което ги е изготвяло, да не е присъствало на техническите срещи, то се е основавало на получената от участник информация. Затова доказателствената стойност на тези доклади също е висока.

65 Ето защо Общият съд стига до извода, че съвкупността от изложените от Комисията доказателства в съображение 145 от обжалваното решение позволява да се потвърди констатацията, че в хода на техническата среща на 30 и 31 октомври 1997 г. участниците действително са се договорили за увеличения на цените на парафиновите восъци.

Относно присъствието на Eni на техническата среща на 30 и 31 октомври 1997 г. и въпроса за разграничаването му

66 Жалбоподателят не оспорва, че неговият представител, г-н DS., е участвал в техническата среща на 30 и 31 октомври 1997 г.

67 Същевременно жалбоподателят твърди, че присъствието на г-н DS. на тази техническата среща е било инцидентно. Всъщност след проведена двустранна среща с представителя на Sasol, което е клиент на Eni, този представител поканил г-н DS. да участва и в организирана от Sasol среща в по-голям мащаб заедно с други европейски производители на парафини.

68 Освен това жалбоподателят се разграничил от антиконкурентното съдържание на въпросната техническа среща. Тъй като г-н DS. не се интересувал от въпросите относно прилаганите цени и предлаганите количества, той не взел участие в обсъждането, но останал до края на срещата само от учтивост към Sasol. Същевременно, видно от изявлението му, още от самото начало г-н DS. уведомил колегите си от Sasol, че нито Eni, нито самият той имат интерес към такива срещи. Това че разграничаването му било разбрано от Sasol, се доказвало от факта, че Eni не било канено на следващите технически срещи до 21 февруари 2002 г. В допълнение, на 12 юни 1998 г. Eni дори прекратило членството си в професионалното сдружение European Wax Federation (EWF).

69 Съгласно съдебната практика, когато става въпрос за споразумения с антиконкурентно съдържание, които се проявяват, както е в настоящия случай, по време на срещи на предприятия конкуренти, нарушение на член 81, параграф 1 ЕО е налице, когато тези срещи имат за цел да ограничат, предотвратят или нарушат конкуренцията и по този начин целят да организират изкуствено функционирането на пазара. В такива случаи е достатъчно Комисията да докаже, че съответното предприятие е участвало в срещи, по време на които са били сключени антиконкурентни споразумения, за да докаже участието му в картела. Когато участието в такива срещи е установено, това предприятие следва да посочи доказателства, с които може да се установи, че участието му в тези срещи е лишено от всякакви антиконкурентни намерения, като докаже, че е уведомило конкурентите си, че участва в тези срещи с намерения, различни от

техните (Решение на Съда по дело Aalborg Portland и др./Комисия, точка 29 по-горе, точка 81 и Решение на Съда от 25 януари 2007 г. по дело Sumitomo Metal Industries и Nippon Steel/Комисия, C-403/04 P и C-405/04 P, Сборник, стр. I-729, точка 47).

70 Логиката, на която се основава това правило, е, че след като е участвало в посочената среща, без да се разграничи публично от нейния предмет, предприятието е дало основание на другите участници да смятат, че то е съгласно с резултата и ще се съобрази с него (Решение по дело Aalborg Portland и др./Комисия, точка 42 по-горе, точка 82 и Решение по дело Sumitomo Metal Industries и Nippon Steel/Комисия, точка 69 по-горе, точка 48).

71 Трябва да се отбележи, че Eni е отбелязано както в бележките на MOL, така и в доклада „Blauer Salon“ на Sasol, тъй като в тях са посочени както наименованието на дружеството Agip — дъщерното дружество на Eni, извършващо дейност в областта на производството на парафиновите восъци — така и предвиденият от Agip размер на увеличение на цените (според бележката на MOL — 100 DEM на тон, а според доклада „Blauer Salon“ — 10 DEM на 100 кг), а също и предвидената дата на увеличението на цените (1 януари 1998 г.). Съответствието в бележките по отношение на тези подробности без никакво съмнение показва, че представителят на Eni действително е съобщил размера и датата на увеличението на цените на продуктите си от парафинови восъци, също като представителите на другите предприятия, присъстващи на тази техническа среща. Тази констатация освен това се подкрепя от изявлението на Sasol, в което съдържащите се във въпросните документи таблици се тълкуват в смисъл, че всички участници са се ангажирали да увеличат цените с между 10 DEM и 12 DEM на 100 кг (вж. точка 60 по-горе).

72 Освен това, жалбоподателят твърди, че г-н DS. единствено уведомил представителите на Sasol за липсата си на интерес. Отбелязването на въпросния размер и датата на предвиденото от Eni увеличение на цените в две бележки, които са изготвени от две предприятия независимо едно от друго и които отразяват съдържанието на обсъжданията в хода на посочената техническата среща, разкрива, че според другите участници Eni се е присъединило към конкурентните договорки. Следователно твърдението на жалбоподателя, че се е разграничил публично от антиконкурентното съдържание на тази техническа среща трябва да се отхвърли.

Заключение по участието на жалбоподателя в картела на 30 и 31 октомври 1997 г.

73 Въз основа на извършения по-горе анализ трябва да се констатира, че на 30 и 31 октомври 1997 г. жалбоподателят е участвал в техническа среща, чието съдържание е засягало основната част от нарушението, а именно споразуменията или съгласуваните практики относно определянето на цените, както и обмена и оповестяването на чувствителна от търговска гледна точка информация за парафиновите восъци. Отделно от преките доказателства за участието на жалбоподателя в договорките по определяне на цените на парафиновите восъци, трябва да се приеме, че той не се е разграничил публично от антиконкурентното съдържание на посочената техническа среща. Следователно Комисията основателно приема, че жалбоподателят е участвал в първата част от нарушението на 30 и 31 октомври 1997 г.

74 Жалбоподателят не може да обори тази констатация с останалите изтъкнати от него доводи.

75 Що се отнася до липсата на покана до жалбоподателя от страна Sasol за следващите технически срещи и до прекратяването на членството му в EWF, достатъчно е да се отбележи, че липсата на покана до Eni за следващите технически срещи е отразена надлежно в обжалваното решение при установяването на продължителността на участието в нарушението. Всъщност Комисията констатира единствено, че Eni е участвало в картела на 30 и 31 октомври 1997 г., без да добавя допълнителен период след въпросната техническа среща.

76 Същото се отнася и за довода на жалбоподателя, че Комисията е допуснала грешка относно размера, с който увеличил цените си след техническата среща на 30 и 31 октомври 1997 г. При положение, че не е констатирано участие на Eni в картела в периода от 1 ноември 1997 г. до 20 февруари 2002 г., с доводите относно размера на увеличение на цените от страна на Eni на 1 януари 1998 г. не може да се обори основателността на констатацията за участието му в картела на 30 и 31 октомври 1997 г., която ясно се потвърждава от доказателствата, с които разполага Комисията.

77 Накрая, доводите на жалбоподателя относно неправилното установяване на участието му в непрекъснато споразумение и/или в непрекъсната съгласувана практика въз основа на присъствието му на техническата среща на 30 и 31 октомври 1997 г. също не може да се приемат. Всъщност прилагателното „непрекъснато“ се използва в член 1 от обжалваното решение поради установяването на по-продължителни периоди на участие в картела въз основа на редовното присъствие на техническите срещи на разследваните предприятия. По отношение на Eni се приема, че то е участвало в непрекъснато споразумение и/или в непрекъсната съгласувана практика в периода от 21 февруари 2002 г. до 28 април 2005 г. От друга страна обаче, въз основа на преките доказателства относно въпросната техническа среща Комисията с основание е могла приеме, че Eni е участвало в картела на 30 и 31 октомври 1997 г., без да е необходимо да събира доказателства във връзка с понятието за продължено нарушение.

78 Предвид целия извършен по-горе анализ констатацията на Комисията, че жалбоподателят е участвал в нарушението на 30 и 31 октомври 1997 г., трябва да бъда потвърдена.

По участието на Eni в нарушението между 21 февруари 2002 г. и 28 април 2005 г.

79 Жалбоподателят признава участието си в десет технически срещи между 21 февруари 2002 г. и 28 април 2005 г. Същевременно той счита, че Комисията няма основание да приема, че е участвал в споразумение или в съгласувана практика за определяне на цените (първа част) или за обмен на чувствителна информация (втора част), поради присъствието му на тези технически срещи.

По неучастието на Eni в споразумение и/или в съгласувана практика за определяне на цените на парафиновите восъци

– Анализ на доказателствата

80 Жалбоподателят твърди, че Комисията не е доказала участието му в споразумение или в съгласувана практика за определяне на цените на парафиновите восъци.

81 На първо място, трябва да се отбележи, че Комисията разполага с доказателства, от които е видно, че по време на техническите срещи по принцип е било провеждано поне едно обсъждане на цените.

82 По-специално съгласно изявлението на Sasol от 12 май 2005 г. като цяло техническите срещи са водели до съглашателска дейност, тъй като на тях са били обсъждани увеличения и намаления на цените на парафиновите восъци и е била обменяна информация за брутните цени и планирането на капацитета.

83 Според изявлението на Repsol от 19 май 2005 г. на техническите срещи са били обсъждани и прилаганите от участниците ценови равнища.

84 Shell заявява, че всички технически срещи са се отнасяли до определянето на цените. Според изявлението му от 14 юни 2006 г. поне от 1999 г. нататък, когато свидетелстващият негов представител е започнал да участва в техническите срещи, решенията за цените на парафиновите восъци никога не са били вземани едностранно, а винаги са били определяни от конкурентите по време на техническите срещи.

85 Освен това във въпросните изявления посочените предприятия потвърждават също, че на няколко технически срещи участниците в действителност са се договорили за минималните цени или за увеличенията на цените, а понякога дори и по мерките за увеличение.

86 Тези изявления, на Които впрочем Комисията се позовава по-специално в съображения 107 и 113 от обжалваното решение, са направени въз основа на дадените след задълбочен размисъл свидетелски показания на участвалите в техническите срещи лица и уличават също и предприятията, от чието име са били направени. Освен това изявленията съвпадат по отношение на основните аспекти на описанието на нарушението, което още повече повишава тяхната надеждност. Така по смисъла на посочената в точка 45 по-горе съдебна практика тези изявления са особено надеждни.

87 Освен това трябва да се подчертае, че в посочените в точки 82—84 по-горе изявления — а също и в други изявления, към които препращат съображения 107, 109, 111 и 113 от обжалваното решение и извлечения от които са представени от Комисията в отговор на поставения от Общия съд писмен въпрос — се отбелязва присъствието на Eni на въпросните технически срещи и участието на неговия представител в провежданите на тях обсъждания.

88 Същевременно жалбоподателят твърди, че Комисията не е взела предвид пазажа от изявлението на Shell от 14 юни 2006 г., в който се посочва, че „що се отнася до договорените цени в хода на техническата среща, [г-н S.] не знае дали Eni и Repsol, които по-скоро са играли пасивна роля по време на технически срещи, са се съгласили с датата и с договорената сума за увеличението на цените“. От това жалбоподателя прави извода, че няма доказателства за спазването от негово страна на ценовите договорки, постигнати в хода на техническите срещи.

89 Трябва да се отбележи, че в същото изявление Shell посочва и Eni между предприятията, които са постигнали споразумение по увеличенията на цените и минималните цени. В това изявление се уточнява, че MOL, Repsol и Eni не са изпратили писма за увеличение на цените до клиентите след техническите срещи, а са съобщили устно за увеличенията на цените.

90 Поради това посоченото изявление е част от съвкупността от доказателства за участието на Eni в картела, и по-специално в споразуменията или съгласуваните практики по определяне на цените на парафиновите восъци. Всъщност това, че г-н S. от Shell не е сигурен как са се прилагали споразуменията от Eni, не може да отнеме доказателствената стойност на другите показания, които засягат именно участието на Eni в такива споразумения или съгласувани практики.

91 На второ място, трябва да се констатира, че посочените в точки 82—84 по-горе изявления се подкрепят от откритите от Комисията в хода на проверките писмени бележки от времето на технически срещи, до които жалбоподателят е имал достъп по време на административното производство и част от които по-специално се цитира в съображения 165 и 177 от обжалваното решение. Що се отнася до бележката на Eni, цитирана в съображение 165 от обжалваното решение, това е документ от времето на извършване на нарушението, който е съставен in tempore non suspecto, тоест малко след техническата среща, за която се отнася. Поради това доказателствената му стойност е висока. Бележката на MOL, цитирана в съображение 177 от обжалваното решение, е изготвена по време на срещите от присъствалото на тях лице, а съдържанието ѝ е структурирано и относително подробно. Поради това доказателствената ѝ стойност е много висока.

92 Първо, що се отнася до съдържанието на бележката на Eni за техническата среща на 21 и 22 февруари 2002 г., в съображение 165 от обжалваното решение Комисията цитира следния пасаж:

„На проведената при голяма прозрачност среща — при отчитане също на различията на отделните пазари и различните стратегии относно продуктите и пазара — се потвърди възможността за увеличаване на приходите в съответствие с вече одобрените от нас действия. Поради това можем да продължим предприетите действия за преразглеждане на рамковите спогодби и на съответните цени, като това разбира се засяга основните ни клиенти и дистрибутори на парафин“.

93 Според обжалваното решение съдържанието на тази бележка показва, че са били проведени обсъждания на ценовите равнища на парафиновите восъци.

94 Това тълкуване следва да бъде потвърдено. Всъщност обстоятелството, че в бележката на Eni преразглеждането на цените се отбелязва като действие, което трябва да продължи предвид проведените обсъждания в хода на срещата, показва, че участниците в нея са обменили информация за цените. Впрочем това се потвърждава от изявлението на Shell от 30 март 2005 г., където въпросната техническа среща е включена в списъка, озаглавен „Обзор на срещите и контактите относно цените“.

95 Жалбоподателя твърди, че въпросната негова бележка показва именно, че той е определял търговската си стратегия независимо от техническите срещи. Всъщност, както следвало от последната част от възпроизведения в точка 92 по-горе откъс, още преди да е установил и най-малък контакт с европейските си конкуренти, той вече бил решил да промени търговските си стратегии.

96 Общия съд счита, че предвид съдържанието на въпросния откъс това тълкуване не е правдоподобно.

97 Всъщност потвърждението от страна на Eni на възможността увеличаването на приходите да продължи посредством „преразглеждане на рамковите спогодби и на съответните цени“ чрез информацията, която е получена в хода на „проведената при голяма прозрачност среща“ и чийто антиконкуретен характер бе признат от Shell и Sasol независимо едно от друго, извън всякакво съмнение показва, че информацията за цените, която Eni е получило в хода на техническата среща, му е била от полза и е можела да окаже влияние върху търговското му поведение.

98 Второ, трябва да се разгледа цитираната в съображение 177 от обжалваното решение бележка на MOL за техническата среща на 23 и 24 февруари 2005 г. в Хамбург, на която Eni е присъствало.

99 В тази бележка се посочва следното:

„ExxonMobil	[= 1 април]	€ 15/t
Shell	Увеличена цена	
Sasol	[= 12 април]	Повишение наценитe“

100 Sasol заявява, че е било обсъдено повишение на цените и че от негово страна е било изпратено съобщение до другите участници за собственото му увеличение на цените. Както Shell, така и Sasol квалифицират тази среща като съглашателска в изявленията, на които се позовава обжалваното решение.

101 Въз основа на това трябва да се заключи, че Комисията разполага с ръкописни бележки, които датират от периода на извършване на твърдените деяния и се отнасят до споразуменията и/или до съгласуваните практики по определяне на цените на парафиновия восък, договаряни в хода на техническите срещи, на които е присъствало Eni.

– По присъствието на Eni на антиконкуретните срещи и отсъствието на разграничаване

102 Съгласно обжалваното решение по време на основния период от участието си в нарушението, а именно между 21 февруари 2002 г. и 28 април 2005 г., жалбоподателят е бил представляван от г-н MO. на единадесет от проведените тринадесет технически срещи. Жалбоподателят признава, че е присъствал на десет технически срещи, като обаче оспорва твърдението, че е участвал на срещата на 27 и 28 февруари 2003 г. в Мюнхен.

103 Следователно безспорно е, че жалбоподателят е участвал в десет от проведените тринадесет технически срещи между 21 февруари 2002 г. и 28 април 2005 г.

104 Така съгласно посочената в точки 69 и 70 по-горе съдебна практика, за да се установи участието на дадено предприятие в картел, е достатъчно Комисията да докаже, че то е участвало в срещи, по време на които са били сключени антиконкурентни споразумения. Когато участието в такива срещи е установено, това предприятие следва да посочи доказателства, с които може да се установи, че участието му в тези срещи е лишено от всякакви антиконкурентни намерения, като докаже, че е уведомило конкурентите си, че участва в тези срещи с намерения, различни от техните. Логиката, на която се основава това правило, е, че след като е участвало в посочената среща, без да се разграничи публично от нейния предмет, предприятието е дало основание на другите участници да смятат, че то е съгласно с резултата и ще се съобрази с него.

105 В разглеждания случай обаче жалбоподателят не твърди, че се е разграничил публично от предмета на антиконкурентните срещи.

106 Трябва да се подчертае, че само по себе си наличието на преки доказателства за съществуващи споразумения и/или съгласувани практики по време на техническите срещи, в които жалбоподателят е участвал, без да се разграничи от антиконкурентния им предмет, е достатъчно, за да се обоснове отговорността му за нарушение на член 81 ЕО.

107 Така в разглеждания случай Комисията разполага със съвкупност от доказателства, от които е видно, че в хода на техническите срещи, на които е присъствал жалбоподателят, са се договаряли споразумения или съгласувани практики за определяне на цените, а също така се е обменяла и оповестявала чувствителна от търговска гледна точка информация относно парафиновите восъци.

– По твърдяната липса на интерес у жалбоподателя за участие в споразумения и/или в съгласувани практики за определяне на цените на парафиновите восъци

108 Жалбоподателят твърди, че не е имал никакъв интерес да участва в картела. Тъй като извършвал дейност изключително на италианския пазар на парафинови восъци, характеризиращ се с много по-голямо от националното производство търсене, жалбоподателят винаги успявал да пласира цялата си продукция на въпросния пазар. Освен това между 60 % и 70 % от обема на продукцията му била предназначена за неговите основни клиенти, а именно препродавача SIMP и преработвателя SER, с които съответно от 1 януари 2004 г. и 1 януари 2005 г. търговските взаимоотношения се уреждали с договори, в които се предвиждали „ценови формули, обвързани с равнището на котировките, посочени в официалните бюлетини ICIS-LOR“, като тези формули пряко или косвено се основавали на средните цени на парафиновите восъци „Chinese Origin CIF NWE“ (цена CAF NWE за стоки с произход от Китай).

109 Съответно жалбоподателят нямал никакъв интерес да участва в тайно съглашение с другите европейски производители, тъй като не можел да извлече никаква полза от съвместното определяне на цените на високи равнища, които на практика не би могъл да приложи. Основният търговски проблем на Eni бил свързан с възможността за навлизане на евтин китайски внос в Италия, а за решаването му картелът не можел да помогне по никакъв начин.

110 Освен това Eni нямало интерес да участва в тайно споразумение за общо увеличение на цените на националните пазари на членовете на картела, тъй като Eni нямало капацитет, за да извършва износ към другите държави членки. Освен това не било нужно конкурентните производители да постигат споразумение с Eni, за да увеличат продажните си цени в Италия, тъй като италианският пазар се нуждаел от парафиновите восъци от чужбина.

111 В това отношение е достатъчно да се отбележи, че съгласно съдебната практика за това дали е налице нарушение, е без значение дали сключването на споразумението или следването на съгласуваната практика е съответствало на търговския интерес на съответните предприятия. Изтъкването на такъв довод от страна на жалбоподателя не може да накара Общия съд да въведе по-строги изисквания към Комисията по отношение на доказателствата, които трябва да се представят. Всъщност, ако Комисията успее да събере писмени доказателства, от които е видно извършването на твърдяното нарушение, и тези доказателства заедно с изявленията на предприятията изглеждат достатъчни, както в разглеждания случай, за да се установи наличието на споразумение с антиконкурентен характер, не е необходимо да се обсъжда въпросът дали съответното предприятие е имало търговски интерес от въпросното споразумение (вж. в този смисъл Решение по дело Sumitomo Metal Industries и Nippon Steel/Комисия, точка 69 по-горе, точки 44—46).

112 Освен това доводът на жалбоподателя е лишен от всякаква правдоподобност, тъй като той редовно е участвал, при това в продължение на три години, в техническите срещи, чието антиконкурентно съдържание бе признато от четири участващи в картела предприятия независимо едно от друго. Жалбоподателят не обяснява как е било възможно разумен оператор да реши да участва в незаконосъобразните практики и съответно да поеме риска да му бъде наложена значителна глоба при липса на перспектива за извличане на ползи от въпросните договорки.

113 Освен това тезата на жалбоподателя, в която той изтъква липсата си на интерес за участие в картела, се оборва непосредствено от бележката му за техническата среща на 21 и 22 февруари 2002 г., цитирана в точка 92 по-горе, от която е видно, че с оглед на проведените обсъждания в хода на въпросната техническа среща той е очаквал да успее да увеличи приходите си посредством „преразглеждане“ на цените.

114 Следователно този довод трябва да се отхвърли.

– По предоставеното от жалбоподателя алтернативно обяснение

115 Жалбоподателят твърди, че участието му в техническите срещи се е дължало единствено на стратегическото му решение да излезе от международната си изолация и да установи връзки с основните европейски оператори, влизайки в контакт с EWF, както и на интереса му към въпросите от техническо естество, свързани по-специално с характеристиките на парафиновите продукти.

116 Трябва да се отбележи, че съгласно посочената в точка 41 по-горе съдебна практика, когато Комисията се позовава на писмени доказателства, съответните предприятия не само трябва да представят правдоподобна алтернатива на становището на Комисията, но и да покажат, че доказателствата, въз основа на които в обжалваното решение е установено наличието на нарушението, са недостатъчни.

117 Жалбоподателят обаче не изтъква никакви доводи, с които да обори верността и релевантността на събраните от Комисията изявления на предприятия и ръкописни бележки от периода на извършване на съответните деяния, на които изявления и бележки се основава изводът, че Eni е участвало в споразумения и/или в съгласувани практики за определяне на цените на парафиновите восъци.

118 Съответно само по себе си твърдението, че интересът на жалбоподателя да участва в техническите срещи се дължал единствено на желанието му да установи международни контакти и да проследи обсъжданията от техническо естество, не може да докаже незаконосъобразността на обжалваното решение.

119 Жалбоподателят също така по никакъв начин не обяснява защо представителят му не е напускал техническите срещи, когато след обсъжданията от техническо естество е била засягана антиконкурентната тематика.

120 Освен това в бележката на Eni за техническата среща на 21 и 22 февруари 2002 г. (вж. точка 92 и сл. и точка 113 по-горе) извън всякакво съмнение се посочва, че при преразглеждането на цените му и с цел увеличаване на неговите приходи Eni е взело предвид антиконкурентното съдържание на посочената техническа среща. Само по себе си това доказателство оборва твърдението, че единствената причина за присъствието му е бил неговият интерес към обсъжданията от техническо естество относно парафинови восъци.

121 Ето защо този довод на жалбоподателя трябва да се отхвърли.

– По твърдяната липса на съгласуване на волите

122 Жалбоподателя твърди, че не може да носи отговорност за споразумение за определяне на цените при липса на съгласуване на волите с другите членове на картела.

123 Представителят му г-н MO. бил напълно наясно, че за Eni било невъзможно да увеличава цените си в посоката, желана от другите участници в картела, поради конкурентния натиск от страна на китайските стоки и тъй като между 60 % и 70 % от продажбите на жалбоподателя били предназначени за двама купувачи (SIMP и SER), за които цените се определяли въз основа на международните котировки, публикувани в бюлетините ICIS-LOR. Освен това не било възможно увеличенията да се прилагат за няколкото крайни клиенти, обслужвани пряко от Eni, поради възможността те да се снабдят от SIMP.

124 На първо място, в това отношение трябва да се подчертае, че съгласно изявлението на Shell от 14 юни 2006 г. за конкурентния натиск от страна на китайските производители са били загрижени всички участници в картела и противостоенето на последиците от този натиск е било една от причините за определянето на минималните цени и на малките увеличения на цените. Следователно за този натиск не е бил загрижен само жалбоподателят, което е щяло да бъде пречка за формирането на обща воля, а натискът по скоро представлявал промяна на пазара, която засяга всички участници и може да спомогне за сближаването им.

125 Освен това според твърденията на жалбоподателя той е покривал едва 60—65 % от продажбите в Италия, включително произвежданите от него парафинови восъци, които след това са препродавани или обработвани от SIMP и SER. Съгласно собствените данни на жалбоподателя, в периода 2002—2004 г. между 18 % и 33 % от продаваните в Италия парафинови восъци са били с произход от производители, установени в другите държави членки на Съюза. Освен това преките продажби на Eni към различни от SER и SIMP италиански клиенти също са били значителни и са представлявали 20—22 % от италианския пазар.

126 Следователно, що се отнася до преките продажби на крайни италиански клиенти, жалбоподателят се е конкурирал не само с SIMP, SER или китайските производители, но и с другите установени в Съюза производители. Същевременно в картела са участвали почти всички големи европейски производители. Всъщност, както отбелязва Комисията в съображения 67 и 68 от обжалваното решение, членовете на картела са притежавали около 75 % от пазара на парафинови восъци в ЕИП, като останалата част от пазара до голяма степен е била заета от вноса с произход от Китай.

127 Също така трябва да се отбележи, че в съдебното заседание Eni потвърди, че не е участвало в подялба на географски пазари в рамките на картела, тъй като „другите европейски производители“ са продавали в Италия. Така Eni косвено признава, че другите членове на картела са извършвали продажна дейност в Италия. В това отношение трябва да се припомни, че членовете на картела са доминирали производството в ЕИП и че между 18 % и 33 % от продаваните в Италия парафинови восъци са били с произход от европейските производители.

128 Eni най-малкото е трябвало да очаква, че търсенето на парафинови восъци в Италия, което то не е можело да задоволява, се задоволява от другите членове на картела, поради което между тях са съществували конкурентни отношения. Освен това ясно е, че чрез координираното си поведение членовете на картела са оказвали решаващо влияние върху равнището на цените на парафиновите восъци в ЕИП поради големият им общ пазарен дял. При това положение жалбоподателят няма основание да отрича възможните ползи, които е можел да очаква, участвайки в картела.

129 Тезата на жалбоподателя за конкурентния натиск от страна на SIMP също не може да се приеме. След като 75 % от продажбите на парафинови восъци в ЕИП и по-голямата част от производството е било обхванато от картела, общото увеличение на цените на парафиновите восъци в ЕИП поради съществуването на картела евентуално е засягало цените, на които SIMP е можело да се снабдява с восъци от различните от жалбоподателя производители, което от своя страна евентуално е засягало прилаганите от SIMP цени за клиентите му. Следователно жалбоподателят логично е можел да очаква, че общо увеличение на равнището на цените на парафиновите восъци поради съществуването на картела може да му е от полза.

130 Накрая, трябва да се отбележи, че индексирането на цените на жалбоподателя за SIMP съгласно котировките, които се основават на средните цени на парафиновите восъци „Chinese Origin CIF NWE“, започва едва на 1 януари 2004 г. Освен това индексирането на цените на жалбоподателя за SER въз основа на „предлаганата най-добра цена от най-добрия дистрибутор“ започва на 1 януари 2005 г. Следователно жалбоподателят силно преувеличава търговските ограничения, произтичащи от споразуменията със SIMP и SER. Всъщност тези споразумения са действали едновременно само през последните месеци от участието на жалбоподателя в нарушението, а именно между 1 януари и 28 април 2005 г. Освен това, като се има предвид, че картелът е обхващал по-голямата част от производството на парафинови восъци в ЕИП и 75 % от продажбите, основателно е да се смята, че той е имал отражение върху общото равнище на цените (включително върху „най-добрите оферти“) и съответно върху прилаганите от жалбоподателя цени, формирани чрез посоченото по-горе индексиране.

131 Ето защо доводите на жалбоподателя не са убедителни.

132 На второ място и при всички положения, трябва да се припомни, че доводите относно липсата на интерес за участие в картела — включително доводите за липсата на воля за сключване на незаконосъобразни споразумения с оглед на твърдяната практическа невъзможност за спазване на последните — не дават основание на Общия съд да изисква от Комисията да доказва повече от това, което е достатъчно за установяването на участието в картела съгласно посочената в точки 30—50, 69 и 70 по-горе съдебна практика. Същевременно в разглеждания случай изглежда, че Комисията е събрала достатъчно доказателства, за да обоснове извода си, че жалбоподателят е участвал в първата част от нарушението през периода от 21 февруари 2002 г. до 28 април 2005 г., и по-специално в споразуменията и/или в съгласуваните практики за определяне на цените на парафиновите восъци.

133 Трябва също така да се припомни, че съгласно посочената в точка 27 по-горе съдебна практика, за да се установи съществуването на споразумение, нарушаващо член 81 ЕО, е достатъчно наличието на съгласуване на волите по принцип за ограничаване на конкуренцията дори когато конкретните елементи на предвижданото ограничение все още са предмет на преговори. Поради това доводите на жалбоподателя, изведени от твърдяната невъзможност, в която той се намирал, за прилагане на решените в хода на технически срещи увеличения на цените, не са релевантни, тъй като съгласуването на волите по принцип за определяне или за уеднаквяване на цените, а дори и за упражняването на изкуствено влияние върху равнището им, е достатъчно, за да се констатира съгласуване на волите на участниците по смисъла на посочената съдебна практика. Жалбоподателят обаче не изтъква никакъв конкретен довод, за да обори изявленията на Sasol, Repsol и Shell, според които целта на техническите срещи е била определянето на цените.

134 Поради това доводът на жалбоподателя, изведен от липсата на воля от негова страна за сключването на споразуменията за определяне на цените на парафиновите восъци, трябва да се отхвърли.

– По твърдяното неучастие в съгласувана практика

135 Според жалбоподателя Комисията не е имала основание да приема, че е участвал в съгласувана практика за определяне на цените на парафиновите восъци.

136 На първо място, трябва да се припомни, че Комисията разполага с преки доказателства, а именно изявления на участвали в картела предприятия и ръкописни бележки, от които е видно, че на техническите срещи, на които е присъствал жалбоподателят, са договаряни споразумения и/или съгласувани практики по определяне на цените на парафиновите восъци.

137 Освен това от посочените доказателства следва, че участниците редовно са обменяли информация за цените си и за предвидените повишения по време на технически срещи в продължение на повече от дванадесет години, включително през периода на участие на Eni. Жалбоподателят не дава никакво смислено обяснение за тези дейности, което евентуално да опровергае твърдението на Комисията, че причината за съществуването на тези практики е била именно определянето на цените. Напротив, дългият период, през който срещите са се провеждали системно, сам по себе си е признак за това, че участниците са имали за цел да хармонизират ценовите си политики, като съзнателно заменят рисковете на пазара със сътрудничество помежду си.

138 На второ място, жалбоподателят все пак счита, че в отговора си на изложението на възраженията е представил доказателства за това, че ценовите му стратегии не се зависели от вземаните в хода на техническите срещи решения. Поради това в съображение 298 от

обжалваното решение Комисията нямала основание да твърди, че Eni „е взело предвид получената информация за поведението на неговите конкуренти на пазара, адаптирало е собственото си поведение и е взело мерки за прилагане“. [неофициален превод]

139 По този въпрос жалбоподателя представя таблица относно промяната на продажните му цени за SIMP за парафин „133“ между 2002 г. и 2005 г. От таблицата той прави извода, че няма никакъв синхрон между определените цени в хода на техническите срещи и извършваните от него ценови промени, както и че размерът на увеличението на цените му от 542 EUR на 1 януари 2002 г. на 588 EUR на 1 април 2005 г. е по-малък от инфлацията и не може да се дължи на прилагането на тайно съглашение за определяне на цените. Освен това, считано от 1 януари 2004 г., жалбоподателят определял продажните си цени за SIMP въз основа на „средната стойност на средните месечни котировки за парафин „Chinese Origin CIF NWE“, посочена в бюлетините ICIS-LOR от предходния месец“. Впоследствие идентична договорка се прилагала за продажбите към SER. Поради това твърдяната съгласувана практика не можела да засегне безспорно по-голямата част (между 60 % и 70 %) от производството му, за която имало сключени договори с дружествата SIMP и SER.

140 Първо, трябва да се отбележи, че предоставената от жалбоподателя таблица представя по твърде избирателен начин промяната на цените му. Всъщност тя съдържа данни само за парафин „133“, който е един от многото видове парафинови восъци, продавани от Eni. В допълнение, това са прилаганите цени за SIMP — дружество, което според самия жалбоподателя е имало значителна покупателна способност и съответно възможност да получава от Eni изгодни условия за покупка. Таблицата не съдържа никакви данни за промяната на цените на Eni, прилагани за крайните му клиенти, които логично в най-голяма степен са били изложени на ценовите манипулации, произтичащи от картела.

141 Второ, жалбоподателят няма основание да възразява на Комисията, твърдейки, че липсва взаимообвързаност между наличната информация за техническите срещи и съдържащата се в жалбата таблица.

142 Първо, от редица посочени по-горе изявления е видно, че ценовите повишения, договаряни по време на техническите срещи, поначало не са могли да се приложат изцяло спрямо клиентите. Shell заявява, че са могли да се приведат в действие около две трети от договорените повишения. В материалите по делото също така са налице редица данни за това, че участниците често изобщо не са можели да приведат в действие договореното повишение.

143 При всички положения трябва да се припомни, че съгласно посочената в точка 42 по-горе съдебна практика доказателствата за картелите обикновено са само фрагментарни и откъслечни. Следователно, тъй като Комисията не разполага с подробни доказателства за съдържанието на провежданите обсъждания в хода на всяка техническа среща, жалбоподателят не може да изведе никакъв основателен довод от твърдяната липса на съответствие между промяната на продажните му цени на парафин „133“ за SIMP и частичното съдържание на техническите срещи, което Комисията е успяла да възстанови, още повече че цените на различните продукти от парафинови восъци са варирали и че клиентите логично са опитвали да се противопоставят на увеличенията.

144 Трето, според съдебната практика обстоятелството, че предприятията действително са обявили договорените ценови увеличения и че така обявените цени са послужили за основа при определянето на индивидуалните цени по сделки, само по себе си е достатъчно, за да се установи, че съглашателството за цените е имало както за цел, така и за резултат сериозно ограничаване на конкуренцията (Решение на Общия съд от 14 май 1998 г. по дело Cascades/Комисия, T-308/94, Recueil, стр. II-925, точка 194). В такъв случай Комисията не е длъжна да разглежда в подробности доводите на страните, с които те искат да докажат, че

разглежданите споразумения не са имали като резултат повишаване на цените над това, което би се наблюдавало в нормални условия на конкуренция, и да им отговаря точка по точка (Решение по дело Bolloré и др./Комисия, точка 50 по-горе, точка 451).

145 Ето защо, както следва от анализа на доказателствата в рамките на настоящото правно основание, Комисията надлежно е доказала, че съглашателските практики в случая се отнасят до определянето на цените на парафиновите восъци и че резултатът от срещите, в хода на които са били обсъждани или определяни ценови повишения, често е бил привеждан в действие посредством анулиране на цените за клиенти и обявявания на повишения, както и че така обявените цени са служели за основа за определянето на цените при индивидуалните сделки. Освен това, когато с оглед на пазарните условия участниците са се договаряли за запазване на цените, последното също следва да се разглежда като част от привеждането в действие в конкретния случай на единното сложно и продължено нарушение.

146 Следователно таблицата за промяната на продажните цени за SIMP за парафин „133“ между 2002 г. и 2005 г. и изтъкнатите в този контекст доводи на жалбоподателя са ирелевантни.

147 Въз основа на гореизложеното се налага изводът, че Комисията основателно е приела, че Eni е участвало в споразумения и/или в съгласувани практики за определяне на цените на парафиновите восъци, и първата част от второто правно основание следва да се отхвърли.

По неучастието на Eni в споразумението и/или в съгласуваната практика за обмен на информация

148 Жалбоподателят оспорва твърдението, че за него обменяната в хода на технически срещи информация е била от стратегическо или конкурентно естество. Съответно, противно на твърдението на Комисията, той не я вземал предвид и определял търговското си поведение независимо от обменената информация. При всички положения той не предоставял чувствителна информация на другите участници.

149 В това отношение Общият съд вече е приел, че когато конкурентите са участвали в срещи, в хода на които са обменяли информация, отнасяща се по-конкретно до цените, които са искали да приложат на пазара, с участието си в среща с антиконкурентна цел съответното предприятие не само е преследвало целта за предварително премахване на неяснотата относно бъдещото поведение на своите конкуренти, но непременно пряко или косвено е трябвало да вземе предвид получената в хода на тези срещи информация, за да определи политиката, която е възнамерявало да следва на пазара (Решение на Общия съд от 24 октомври 1991 г. по дело Rhône-Poulenc/Комисия, T-1/89, Recueil, стр. II-867, точки 122 и 123 и Решение на Общия съд от 8 юли 2008 г. по дело Knauf Gips/Комисия, T-52/03, непубликувано в Сборника, точка 276, неотменено в тази му част).

150 Също така според съдебната практика до доказване на противното от заинтересованите оператори следва да се презюмира, че предприятията, които участват в съгласуването и които продължават да развиват дейност на пазара, вземат предвид обменяната с техните конкуренти информация, за да определят поведението си на този пазар. Това се отнася в още по-голяма степен за случаите, в които съгласуването се извършва редовно в течение на продължителен период (Решение по дело Hüls/Комисия, точка 28 по-горе, точка 162).

151 Следователно настоящият довод трябва да се отхвърли.

152 Жалбоподателят освен това изтъква високата степен на прозрачност, която по принцип е присъща за сектора на парафиновите восъци. Прилаганите средни цени в различните европейски страни редовно били публикувани в бюлетина ICIS-LOR. Ето защо той нямал интерес да взема предвид съобщената в хода на техническите срещи информация.

153 Трябва да се отбележи, че приложеният към жалбата бюлетин ICIS-LOR от 30 януари 2002 г. съдържа поредиците със средни цени за някои видове парафинови восъци, които цени са изчислени въз основа на пазарните данни за промяната на цените през януари 2002 г., и няколко смътни предвиждания за бъдещата промяна на цените, като при това редакторът на бюлетина използва думата „слух“.

154 Следва да се има предвид, че в хода на техническите срещи участниците често са съобщавали увеличенията на цените, които възнамеряват да извършат в бъдеще, производител по производител, а не само средната стойност за индустрията. Освен това от събраните от Комисията доказателства е видно, че участниците също така са се информирали за датата, на която възнамеряват да обявят новите цени на клиентите. Следователно обменяната в хода на техническите срещи информация е била несравнимо по-подробна и ориентирана към бъдещето, а не към миналото.

155 Поради това с приложения от жалбоподателя документ не може да се докаже липсата на полза от информацията за цените, разменена между участниците в хода на техническите срещи, нито дори законосъобразността на този обмен, и с документа не може да се обори презумпцията, че жалбоподателят е вземал предвид съобщената в хода на техническите срещи информация за цените.

156 Ето защо настоящият довод трябва да се отхвърли.

157 При всички положения трябва да се припомни, че основната част от нарушението, в която се приема, че жалбоподателят е участвал, се е изразявала в „споразумения или съгласувани практики за определяне на цените и за обмен и оповестяване на чувствителна от търговска гледна точка информация“. Участието на жалбоподателя в споразумения или в съгласувани практики за определяне на цените бе подробно доказано при анализа на първата част от настоящото правно основание. Само по себе си това обстоятелство обосновава квалифицирането на разглежданото нарушение като „много тежко“ и съответно, наложената глоба. В допълнение, тези практики са предполагали и обмен на чувствителна търговска информация, а именно тази за цените на парафиновите восъци. Поради това с изтъкнатите в рамките на настоящата част доводи не може да се оспори законосъобразността на обжалваното решение.

158 С оглед на гореизложеното констатацията на Комисията, че жалбоподателят е участвал в основната част от нарушението между 21 февруари 2002 г. и 28 април 2005 г., трябва да бъде потвърдена и съответно второто правно основание да бъде отхвърлено.

2. *По изтъкнатите правни основания във връзка с изчисляването на размера на наложената на жалбоподателя глоба*

159 С втората група правни основания жалбоподателят прави оплаквания и излага доводи, с които оспорва законосъобразността на изчисляването на размера на наложената му глоба, а също и нейната уместност. Така с повечето от посочените оплаквания и доводи, без те да бъдат ясно разграничени, се иска както частичната отмяна на обжалваното решение, така и неговото изменение в рамките на упражняваното от Общия съд правомощие за пълен съдебен контрол.

160 Според съдебна практика контролът за законосъобразност на приетите от Комисията решения се допълва от правомощието за пълен съдебен контрол, признато на съда на Съюза в член 31 от Регламент № 1/2003 в съответствие с член 229 ЕО. Тази компетентност оправомощава съда да излезе от рамките на обикновения контрол за законосъобразност на санкцията и да замени преценката на Комисията със своята преценка и в резултат на това да отмени, намали или увеличи размера на наложената глоба или на периодичната имуществена санкция. Следователно в съответствие с изискванията на принципа на ефективна съдебна защита, закрепен в член 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз, предвиденият в Договорите контрол предполага съдът на Съюза да упражнява контрол както от правна, така и от фактическа страна, и да има право да преценява доказателствата, да отменя обжалваното решение и да изменя размера на глобите (вж. в този смисъл Решение на Съда от 8 февруари 2007 г. по дело Groupe Danone/Комисия, C-3/06 P, Сборник, стр. I-1331, точки 60—62 и Решение на Общия съд от 21 октомври 2003 г. по дело General Motors Nederland и Opel Nederland/Комисия, T-368/00, Recueil, стр. II-4491, точка 181).

161 Поради това в рамките на упражняваното от него правомощие за пълен съдебен контрол Общият съд следва да прецени към датата, на която приема решението си, дали на жалбоподателя е наложена глоба, чийто размер правилно отразява тежестта и продължителността на разглежданото нарушение, така че посочената глоба да е пропорционална спрямо критериите, предвидени в член 23, параграф 3 от Регламент № 1/2003 (вж. в този смисъл Решение на Общия съд от 11 март 1999 г. по дело Aristrain/Комисия, T-156/94, Recueil, стр. II-645, точки 584—586 и Решение на Общия съд от 9 юли 2003 г. по дело Cheil Jedang/Комисия, T-220/00, Recueil, стр. II-2473, точка 93).

162 Важно е обаче да се подчертае, че упражняването на правомощието за пълен съдебен контрол не е равнозначно на служебен контрол, и да се припомни, че производството пред юрисдикциите на Съюза е състезателно.

По третото правно основание, изведено от неправилното определяне на коефициент от 17 % за тежест на нарушението и за допълнителната сума, наречена „входна такса“

163 Под заглавие „Заключение относно тежестта“ в обжалваното решение Комисията приема следното:

„[…]

(651) Що се отнася до географския обхват, нарушението е обхванало цялото ЕИП, тъй като въпросните предприятия са продавали [парафинови восъци] във всички страни от ЕИП […]

(653) Предвид характерните за конкретния случай обстоятелства, разгледаните по-горе критерии относно естеството на нарушението и географския обхват, делът от стойността на продажбите, който следва да се отчете за Eni и H&R/Tudapetrol, трябва да бъде 17 %. Доказано е, че за ExxonMobil, MOL, Repsol, RWE, Sasol, Shell и Total единното продължено нарушение се изразило и в разпределяне на клиенти и/или пазари. Разпределянето на пазари и на клиенти поради самото си естество попада сред най-тежките ограничения на конкуренцията, тъй като тези практики водят до ограничаване или премахване на конкуренцията на някои пазари или за някои клиенти […]. С оглед на тази допълнителна тежест делът от стойността на продажбите, който следва да се отчете за ExxonMobil, MOL, Repsol, RWE, Sasol, Shell и Total, трябва да бъде 18 %. [неофициален превод]

164 Жалбоподателят отправя критики към Комисията за това, че е определила коефициент от 17 %, приложим за тежест на нарушението съгласно точка 21 от Насоките от 2006 г. и с цел постигане на възпиращ ефект съгласно точка 25 от същите насоки (допълнителна сума, наречена „входна такса“). Всъщност определеният коефициент за предприятията, участвали не само в основната част от нарушението, но и във втората част, изразяваща се в разпределяне на пазари и клиенти, бил едва 18 %. Процентната разлика от само един пункт не отразявала пропорционално различната тежест. Освен това Комисията нарушила член 81 ЕО, член 23 от Регламент (ЕО) № 1/2003, принципа на равно третиране и Насоките от 2006 г., а също така не изпълнила задължението си за мотивиране. Въз основа на това жалбоподателят иска от Общия съд да намали посочените коефициенти на равнище под 17 %.

165 Според съдебната практика от член 49, параграф 3 от Хартата на основните права следва, че тежестта на наказанията не трябва да бъде несъразмерна спрямо преследваното нарушение и че съгласно член 23, параграф 3 от Регламент № 1/2003 при определянето на размера на глобата трябва да се вземе предвид тежестта на нарушението и неговата продължителност. Принципите на пропорционалност и на съответствие между наказанието и нарушението предвиждат също, че размерът на налаганата глоба трябва да бъде пропорционален на тежестта и на продължителността на нарушението (вж. в този смисъл Решение на Общия съд от 12 юли 2001 г. по дело Tate & Lyle и др./Комисия, T-202/98, T-204/98 и T-207/98, Recueil, стр. II-2035, точка 106 и Решение на Общия съд от 27 септември 2006 г. по дело Jungbunzlauer/Комисия, T-43/02, Recueil, стр. II-3435, точка 226).

166 По-специално принципът на пропорционалност изисква Комисията да определи размера на глобата пропорционално на взетите предвид при преценката на тежестта на нарушението фактори и в това отношение да приложи тези фактори последователно и обективно обосновано (Решение на Общия съд по дело Jungbunzlauer/Комисия, точка 165 по-горе, точки 226—228 и Решение на Общия съд от 28 април 2010 г. по дело Amann & Söhne и Cousin Filterie/Комисия, T-446/05, Сборник, стр. II-1255, точка 171).

167 Освен това при определянето на размера на глобата трябва да се вземат предвид обективни елементи като съдържанието и продължителността на антиконкурентните действия, техния брой и интензитет, размера на засегнатия пазар и настъпилото влошаване на състоянието на публичния икономически ред. При анализа трябва да се вземат предвид също относителната значимост и пазарният дял на носещите отговорност предприятия, както и евентуалното наличие на повторност на нарушението. Комисията приема Насоките от 2006 г. с цел прозрачност и в тях посочва на какво основание ще взема предвид едно или друго обстоятелство във връзка с нарушението и отражението, което то би могло да има върху размера на глобата (вж. в този смисъл Решение на Съда от 8 декември 2011 г. по дело Chalkor/Комисия, C-386/10 P, Сборник, стр. I-13085, точки 57—59).

168 На първо място, що се отнася до разглеждания случай, трябва да се отбележи, че както е посочено в точка 23 от Насоките от 2006 г., споразуменията и съгласуваните практики за определяне на цените, които, както в случая, спадат към основната част от нарушението, по самото си естество са сред най-тежките нарушения на правилата в областта на конкуренцията. Ето защо съгласно точки 21 и 23 от посочените насоки коефициентът, отразяващ тежестта на нарушението, трябва да се определи в горната част на скàла между 0 % и 30 %. Освен това в разглеждания случай споразуменията и съгласуваните практики за определяне на цените са засягали всички страни в ЕИП, което съгласно точка 22 от Насоките от 2006 г. също има своето значение (съображения 651 и 653 от решението).

169 С оглед на тези обстоятелства Комисията не е нарушила нито член 81 ЕО, нито член 23 от Регламент № 1/2003, нито Насоките от 2006 г., като определя коефициент от 17 % за тежестта на нарушението, що се отнася до основната му част, изразяваща се „в споразумения или съгласувани практики за определяне на цените [и] за обмен и оповестяване на чувствителна от

търговска гледна точка информация“ относно парафиновите восъци. Същото се отнася и за определянето на сумата, която трябва да се добави с цел постигане на възпиращ ефект съгласно точка 25 от Насоките от 2006 г., наречена „входна такса“. Освен това Комисията посочва връзките между релевантните фактори, които са взети предвид по отношение на тежестта на нарушението и определения коефициент, и съответно е изпълнила задължението си за мотивиране.

170 Трябва да се добави, че определянето на разглеждания коефициент на равнище от 17 % е обосновано и предвид критериите за преценка, възприети в посочената в точка 167 по-горе съдебна практика. Поради това Общия съд счита, че посоченият коефициент е пропорционален на тежестта на извършеното от жалбоподателя нарушение, или с други думи, че отразява тежестта на нарушението по подходящ начин.

171 На второ място, трябва да се разгледат твърденията на жалбоподателя, че процентната разлика от един пункт между определения коефициент за основната част от нарушението, от една страна, и определения такъв общо за първата и втората част от нарушението, от друга страна, не отразява различната тежест предвид прибавянето на участието в разпределяне на клиентите и на пазарите.

172 Жалбоподателят твърди, че съгласно Насоките от 2006 г. разпределянето на пазарите и на клиентите също спада към най-тежките ограничения на конкуренцията, поради което не е пропорционално да се определи едва 1 % от стойността на продажбите за тежест и за „входна такса“, при положение че за основната част от нарушението тези коефициенти са 17 %.

173 В това отношение трябва да се подчертае, че съгласно съображения 240 и 248 от обжалваното решение споразуменията, изразяващи се в разпределяне на пазарите или на клиентите, са били постигани спорадично по време на техническите срещи за разлика от споразуменията и/или съгласуваните практики за определяне на цените на парафиновите восъци. Освен това според независимите едно от друго изявления на предприятия, които също са участвали в картела (вж. точки 82—84 по-горе), на техническите срещи винаги е провеждано обсъждане на прилаганите от участниците ценови равнища, тъй като тези срещи по принцип са засягали определянето на цените.

174 Освен това съгласно съображение 267 от обжалваното решение незаконосъобразната и санкционирана цел, преследвана от участниците в единното и продължено нарушение в разглеждания случай, е била да се намали или премахне конкурентният натиск, като крайното намерение е било да се реализират по-добри печалби и накрая тези печалби да се стабилизират, а дори и да се увеличат. Втората част от нарушението наистина е можела да утежни неблагоприятните последици от него за засегнатите клиенти и пазари. Същевременно тази част не е имала антиконкурентна цел, която ясно може да се отдели от целта на основната част от нарушението, тъй като са били засегнати същите стоки и същия географски пазар и в крайна сметка разпределянето на пазарите и на клиентите е обслужвало също целта за постигане на по-високи от конкурентните ценови равнища, също като практиките за определяне на цените.

175 Поради това Общият съд счита, че определените коефициенти от 17 % за предприятията, участвали в основната част от нарушението, не са непропорционални спрямо определените коефициенти за предприятията, които освен това са участвали и във втората част от нарушението.

176 Жалбоподателят се позовава и на Решение на Общия съд от 11 декември 2003 г. по дело Adriatica di Navigazione/Комисия (T-61/99, Recueil, стр. II-5349). Той подчертава, че също като в настоящия казус в случая по горното дело Комисията констатирала наличието на „едно-единствено непрекъснато нарушение“. Общият съд постановил, че Комисията не може да

санкционира по един и същ начин предприятията, които на практика са участвали в две нарушения, и тези, които са участвали само в едното от тях, игнорирайки принципа на пропорционалност.

177 Трябва да се констатира, че в Решение по дело Adriatica di Navigazione/Комисия, точка 176 по-горе (точки 188—190) Общият съд коригира констатацията на Комисията, че двата отделни картела — засягащи, от една страна, фериботните линии от север, и от друга страна, фериботните линии от юг между Гърция и Италия — съставляват едно-единствено нарушение. След тази констатация Общият съд приема, че Комисията не е можела да санкционира със същата строгост компаниите, за които в оспореното решение се приема, че носят отговорност за двете нарушения, и компаниите като Adriatica di Navigazione, за които се счита, че носят отговорност само за едно от нарушенията.

178 В разглеждания случай обаче жалбоподателят не оспорва извода на Комисията, че споразуменията или съгласуваните практики за определяне на цените и обмен и оповестяване на чувствителна от търговска гледна точка информация относно парафиновите восъци (основната част от нарушението) и разпределянето на клиенти и/или на пазари във връзка с парафиновите восъци (втората част от нарушението) са част от едно и също сложно и продължено нарушение.

179 При всички положения, както бе посочено в точка 172 по-горе, разпределянето на клиенти и/или пазари не е имало антиконкуретна цел, която ясно може да се отдели от целта на основната част от нарушението. По принцип разпределянето на пазарите и на клиентите е обслужвало също целта за постигане на по-високи от конкурентните ценови равнища, също като практиките за определяне на цените. Договорките, свързани с въпросните две части, са засягали един и същи стоки и географски пазари, като са били постигани благодарение на един и същ механизъм, в основата на който са техническите срещи. Освен това определянето на цените е по-лесно за привеждане в действие, ако възможността на клиентите да се обърнат към други доставчици е намалена поради извършеното между последните разпределяне. Всички предприятия, участващи във втората част от нарушението, също така са били замесени и в основната част от нарушението, като двете части от нарушението са били извършени в един и същ период. Ето защо може да се заключи, че двете части се допълват (вж. в този смисъл Решение по дело Amann & Söhne и Cousin Filterie/Комисия, точка 166 по-горе, точки 89—92), поради което изводът на Комисията, че нарушението в разглеждания случай е едно-единствено, следва да се потвърди.

180 Следователно за разлика от фактическия и правен контекст в случая, по който е постановено Решение по дело Adriatica di Navigazione/Комисия, точка 176 по-горе, в разглеждания случай е налице едно-единствено нарушение. В допълнение, втората част от нарушението не е имала същата тежест като основната му част, като освен това участниците във втората част са били санкционирани по-строго от тези, които са замесени само в основната част от нарушението. Поради това изведеният от посоченото съдебно решение довод на жалбоподателя трябва да се отхвърли.

181 На трето място, жалбоподателят твърди, че е налице явна дискриминация между участвалите в нарушението предприятия. Двете най-тежки нарушения на член 81 ЕО били санкционирани по напълно различен начин, а именно, що се отнася до определянето на цените — с основен размер и допълнителна сума, равняващи се на 17 % от стойността на продажбите, а що се отнася до разпределянето на пазарите и/или на клиентите — с основен размер и допълнителна сума, равняващи се на незначителния 1 % от референтния оборот.

182 Съгласно съдебната практика нарушение на принципа на равно третиране е налице само когато се третират по различен начин сходни положения или когато се третират еднакво различни положения, освен ако такова третиране е обективно обосновано (Решение на Съда от 13 декември 1984 г. по дело Sermide, 106/83, Recueil, стр. 4209, точка 28 и Решение на Общия съд от 4 юли 2006 г. по дело Hoek Loos/Комисия, T-304/02, Recueil, стр. II-1887, точка 96).

183 В разглеждания случай всички участниците са били в еднакво положение, тъй като е било прието, че носят отговорност за основната част от нарушението. Така в съответствие с принципа на равно третиране за всички участници Комисията отчита 17 % от стойността на продажбите за тежест на нарушението, както и за изчисляване на „входната такса“.

184 Освен това трябва да се припомни, че втората част от нарушението се е изразила в по-скоро спорадични договорки между по-малко участници и съответно тя е имало по-малко икономическо значение. Тази част също така може да се счита за допълваща основната част от нарушението. Следователно налице е обективно различно положение спрямо основната част от нарушението и съответно Комисията не е нарушила принципа на равно третиране, като не е използвала еднакъв или близък коефициент за тежест и за „входна такса“ при основната част от нарушението, от една страна, и при втората част от нарушението, разглеждана отделно, от друга страна.

185 Следователно оплакването, изведено от нарушение на принципа на равно третиране, също трябва да се отхвърли.

186 При всички положения във връзка с упражняваното от него правомощие за пълен съдебен контрол Общият съд счита, че вземането предвид на дял от 17 % от стойността на продажбите на предприятията, участвали само в основната част от нарушението, отразява по подходящ начин тежестта на нарушението, както това се изисква от член 23, параграф 3 от Регламент № 1/2003 и посочената в точка 165 по-горе съдебна практика.

187 С оглед на горния анализ третото правно основание трябва да се отхвърли.

По петото правно основание, изведено от погрешното неотчитане като смекчаващо обстоятелство на второстепенната роля на Eni в картела и на неприлагането на споразуменията относно цените

188 Според жалбоподателя Комисията неправилно отказала да отчете в негова полза като смекчаващо обстоятелство второстепенната му роля в картела и неприлагането на антиконкурентните договорки. По този начин Комисията нарушила член 81 ЕО, член 23 от Регламент № 1/2003, Насоките от 2006 г. и принципа на равно третиране, а също така не изпълнила задължението си за мотивиране. Въз основа на това жалбоподателят иска от Общия съд да отмени обжалваното решение изцяло или в частта относно размера на наложената му глоба, като го преизчисли.

189 Най-напред, трябва да се припомни, че съгласно точка 29, трето тире от Насоките от 2006 г. основният размер на глобата може да бъде намален, ако Комисията установи наличието на смекчаващи обстоятелства, по специално когато предприятието представи доказателства, че неговото участие в нарушението е крайно ограничено, и съответно докаже, че през периода на участието си в противоправните споразумения то фактически се е отклонило от прилагането им, възприемайки конкурентно поведение на пазара. В същата точка се посочва, че сам по себе си фактът, че продължителността на участие на предприятието в нарушение е по-кратка спрямо тази на другите, не се счита за смекчаващо обстоятелство, тъй като това обстоятелство вече е отразено в основния размер.

190 Страните нямат разногласия за това, че съгласно текста и структурата на Насоките от 2006 г. за отчитането на смекчаващо обстоятелство въз основа на точка 29, трето тире от Насоките от 2006 г., освен доказването на „крайно ограничено участие“ в картелното споразумение, е необходимо да се докаже и „отклонение от прилагането му“, като това са две кумулативни условия.

191 Освен това следва да се отбележи, че съгласно точка 3, първо тире от Насоките от 1998 г. „изключително пасивна[та] или [последователска] роля“ на предприятие в извършването на нарушението може да бъде смекчаващо обстоятелство. Страните са на мнение, че съдържащото се в Насоките от 2006 г. понятие „крайно ограничено участие“ трябва да се тълкува аналогично на съдържащото се в Насоките от 1998 г. понятие „изключително пасивна роля“.

По пасивната и/или второстепенна роля на Eni в картела

– По основателността на обжалваното решение

192 В съображение 690 от обжалваното решение Комисията отхвърля изтъкнатите от жалбоподателя доводи, с които той иска да докаже второстепенната си роля в картела, и приема, че през периода на участие на Eni в картела поведението му не е било по-различно от това на другите членове, с изключение на Sasol. Що се отнася до последното, съгласно съображения 685 и 686 от обжалваното решение Комисията стига до извода, че Sasol е играло ролята на водач и увеличава приложимия за него основен размер с 50 % поради наличието на това отегчаващо обстоятелство.

193 Жалбоподателят счита, че от административната преписка е видна второстепенната му роля в хода на техническите срещи. Същевременно в нарушение на принципа на равно третиране Комисията го третирала като всички останали участници.

194 Според съдебната практика, когато дадено нарушение е извършено от няколко предприятия, следва да се разгледа относителната тежест на участието в нарушението на всяко едно от тях (Решение на Съда от 16 декември 1975 г. по дело Suiker Unie и др./Комисия, 40/73-48/73, 50/73, 54/73-56/73, 111/73, 113/73 и 114/73, Recueil, стр. 1663, точка 623), за да се определи дали е уместно да се вземат предвид отегчаващи или смекчаващи обстоятелства (Решение на Общия съд от 13 септември 2010 г. по дело Trioplast Industrier/Комисия, T-40/06, Сборник, стр. II-4893, точка 105).

195 В контекста на точка 3, първо тире от Насоките от 1998 г. Общият съд вече е постановявал, че пасивната роля предполага поведението на съответното предприятие да е „безлично“, т.е. то да не взема активно участие в изработването на антиконкурентното споразумение или споразумения (Решение по дело Trioplast Industrier/Комисия, точка 194 по-горе, точка 106; вж. също в този смисъл Решение по дело Cheil Jedang/Комисия, точка 161 по-горе, точка 167).

196 Също според съдебна практика като обстоятелства, които са от естество да разкрият пасивната роля на дадено предприятие в рамките на картела, могат да бъдат взети предвид неговото значително по-нередовно участие в срещите в сравнение с обикновените членове на картела, както и късното му навлизане на пазара, обект на нарушението, независимо от продължителността на участието му в извършването на последното, или наличието на изрични изявления в този смисъл, изхождащи от представители на трети предприятия, участвали в нарушението (Решение на Общия съд по дело Cheil Jedang/Комисия, точка 161 по-горе, точка 168, Решение на Общия съд от 29 април 2004 г. по дело Tokai Carbon и др./Комисия, T-236/01, T-239/01, T-244/01-T-246/01, T-251/01 и T-252/01, Recueil, стр. II-1181, точка 331 и Решение на Общия съд по дело Trioplast Industrier/Комисия, точка 194 по-горе, точка 107).

197 На първо място, жалбоподателят счита, че е навлязъл късно на съответния пазар. До 2002 г. продажбите му на практика се ограничавали само до снабдяването на дружествата SIMP и SER, които поемали повече от 80 % от неговото производство на парафинови восъци и суров парафин. Едва след 2002 г. Eni постепенно започнало да снабдява пряко по-значителен брой крайни клиенти.

198 В това отношение Комисията отбелязва пред Общия съд, че от 1977 г. Agip вече е извършвало дейност на пазара на парафинови восъци.

199 В отговора си на писмения въпрос на Общия съд жалбоподателят посочва, че Agip, чийто правоприемник е той, действително е произвеждало парафинови восъци от 1975 г. Същевременно жалбоподателят подчертава, че до 2001 г. той продавал изключително на SIMP и SER, без да е разполагал с истинска структура за продажба на тези продукти.

200 Трябва да се приеме, че сам по себе си фактът, че по-голямата част от производството на парафинови восъци на Eni е било продавано от SIMP и SER преди 2002 г., не може да докаже късното навлизане на съответния пазар, тъй като производството на парафинови восъци и тяхното продажба на препродаващи или преработващи предприятия също представлява присъствие на пазара.

201 При всички положения трябва да се отбележи, че посочената от жалбоподателя съдебна практика, състояща се от съдебни решения относно късното навлизане на пазара, се отнася до прилагането на Насоките от 1998 г. В тези насоки обаче размерът на глобата е зависел по-малко от продължителността на нарушението, тъй като броят на годините на участие в картела формирал само допълнителна сума. От друга страна обаче, в структурата на Насоките от 2006 г. броят на годините е коефициент, с който се умножава стойността на продажбите, поради което размерът на глобата е аритметично пропорционален на продължителността на участието в нарушението, с изключение на по-малката част от размера на глобата, наречена „входна такса“.

202 Следователно според новата структура на Насоките от 2006 г. по принцип късното навлизане на пазара вече в достатъчна степен се отразява в намалената стойност на определения коефициент за умножение въз основа на продължителността.

203 Общия съд счита, че в разглеждания случай сам по себе си фактът, че преди 2002 г. жалбоподателят е продавал по-голямата част от произвежданите от него парафинови восъци само на две дружества, не е фактор, който може да се отчете като смекчаващо обстоятелство, дори и в комбинация с другите посочени от жалбоподателя елементи.

204 Следователно настоящият довод на жалбоподателя трябва да бъде отхвърлен.

205 На второ място, Eni твърди, че не участвало в двустранни срещи, освен когато кръстосаните доставки между доставчици на парафинови восъци или на суров парафин налагали такива контакти.

206 В това отношение трябва да се припомни съдържанието на съображение 275 от обжалваното решение:

„[К]омисията реши да не разследва двустранните контакти, тъй като усилията, необходими за доказване на допълнителните аспекти на това нарушение, без явно да се промени крайният резултат, биха били непропорционални. Именно поради тази причина Комисията реши да не разследва останалите контакти, осъществени извън рамките на техническите срещи. Комисията счита също, че в достатъчна степен е доказала съществуването на едно-единствено продължено нарушение, отнасящо се до практиките, които разследва“. [неофициален превод]

207 Ето защо трябва да се констатира, че и по отношение на другите участници в картела Комисията не е отчела обстоятелствата около двустранните контакти извън рамките на техническите срещи. Всъщност по отношение на всички предприятия участието в картела е било установено въз основа на съдържанието на техническите срещи, на които предприятията са присъствали. Следователно с довода, че не е участвал в двустранни контакти, жалбоподателят не може да докаже ограниченото си участие в картела.

208 Следователно този довод следва да се отхвърли като неотносим.

209 На трето място, Eni твърди, че никога не е изпращало до конкурентите си писма относно промените на своите цени. В събраните от Комисията 150 писма жалбоподателят бил споменат само два пъти като адресат, впрочем поради несвързани с картела причини, а именно покупките му на парафин от Sasol.

210 Първо, от съображения 113 и 299 от обжалваното решение е видно, че някои участници в картела са разменили помежду си писмата с цените, които изпратили до клиентите. Размяната на писмата с цените обаче не е била пряко свързана с обсъжданията и антиконкурентните договорки, за които се търси отговорност от Eni, а само с механизма за контрол по привеждането в действие на последните.

211 Второ, в изявлението си от 14 юни 2006 г. Shell посочва, че MOL, Eni и Repsol не са изпратили писма с цените на клиентите, а съобщили цените си устно. Total също така не изпращало често писма с цени. Следователно, тъй като не изпратила писма с цени на клиентите, значителна част от участниците, по-специално трима или четирима от общо девет, не е могла да участва в размяната на писма с цени между конкуренти именно поради собствените си търговски практики, при това независимо от въпроса за волята за присъединяване към такава практика. В полза на тези предприятия също не е отчетено ограничено участие в картела като смекчаващо обстоятелство.

212 Поради това Комисията не е допуснала никаква незаконосъобразност, като не е отчела това обстоятелство в полза на Eni.

213 Следователно този довод трябва да се отхвърли.

214 На четвърто място, отделно от въпросите за двустранните обсъждания и размяната на писма с цените, жалбоподателят твърди, че дейността му в хода на техническите срещи е била ограничена в сравнение с другите участници. В това отношение жалбоподателят се позовава на изявлението на Sasol, съгласно което „Eni не б[ило] много активен участник в „Blue Saloon“, и на изявлението на Shell, съгласно което „що се отнася до цените, определяни по взаимно съгласие в хода на технически срещи, г-н S. не знае[л] дали Eni и Repsol, които има[ли] много пасивна роля по време на техническите срещи, са подкрепили увеличението на цените и приетите решения“. Освен това жалбоподателят твърди, че е бил единственото участващо предприятие, което не е съдействало за организирането на техническите срещи. Дори Repsol организирало една.

215 В това отношение Общият съд вече е уточнил, че фактът, че други предприятия, участващи в един и същи картел, са могли да бъдат по-активни от определен участник, не означава, че той е имал чисто пасивна или последователска роля. Всъщност само пълната пасивност би могла да има значение и тя трябва да бъде доказана от страната, която се позовава на нея (Решение по дело Trioplast Industrier/Комисия, точка 194 по-горе, точка 108; вж. също в този смисъл Решение по дело Bolloré и др./Комисия, точка 50 по-горе, точка 611).

216 За наличието на такава пълна пасивност обаче не може да се направи извод от обстоятелството, че самото обвинено предприятие не е организирало тайни антиконкурентни срещи.

217 Освен това посоченото от жалбоподателя изявление на Shell, което вече бе разгледано в точка 89 по-горе, наистина е релевантно. Цитираният от жалбоподателя пасаж обаче сам по себе си не е достатъчен, за да се докаже, че участието на жалбоподателя в картела е било крайно ограничено.

218 Действително Shell отбелязва по-скоро пасивната роля на представителите на Eni и Repsol на технически срещи. Същевременно присъствието на последните на срещите все пак е създало у другите участници усещането, че тези двама големи производители също участват в антиконкурентните договорки. Освен това в същото изявление Shell посочва и Eni като едно от предприятията, които са се съгласили с увеличенията на цените и минималните цени.

219 В това отношение трябва да се припомни, че Eni е било редовен участник в техническите срещи между 2002 г. и 2005 г., като е присъствало на поне десет от тринадесетте технически срещи, проведени през този период.

220 С оглед на целия извършен анализ Общият съд счита, че Комисията не е нарушила нито член 81 ЕО, нито член 23 от Регламент № 1/2003, нито Насоките от 2006 г., нито принципа на равно третиране, приемайки в съображение 690 от обжалваното решение, че „през периода на участие на Eni в картела поведението му не е било по-различно от това на другите членове“.

221 Останалите доводи на жалбоподателя не могат да опровергаят този извод.

222 На първо място, жалбоподателят твърди, че като смекчаващо обстоятелство в негова полза не е било отчетено ефективното сътрудничество с Комисията извън приложното поле на Известието относно сътрудничеството от 2002 г. Въпреки че Eni предоставило цялата информация, с която разполагало, именно поради второстепенната си роля в техническите срещи то не разполагало с документи за срещите, с които да се потвърди съществуването на картела. Следователно Eni било наказано двойно предвид непризнаването на пасивната му роля.

223 Първо, както Комисията основателно отбелязва в това отношение, след като Eni много добре е знаело за прилаганите антиконкуретните практики в хода на техническите срещи практики, нищо не му е пречело да подаде искане за освобождаване от глоба или намаляване на нейния размер преди което и да било друго участващо предприятие и така да се ползва от пълно или частично освобождаване от глоба въз основа на Известието относно сътрудничеството от 2002 г.

224 Второ, трябва да се припомни, че в точки 3 и 4 от Известието относно сътрудничеството от 2002 г. се посочва следното:

„Комисията знае, че някои предприятия, участващи [в] незаконосъобразни картели, искат да преустановят участието си в тях и да я уведомят за съществуването на тези картели, но се обезсърчават от големите глоби, които може да им бъдат наложени. Комисията счита, че осигуряването на благосклонно третиране на предприятията, които ѝ сътрудничат, е в интерес на [Съюза]. Интересът на потребителите и гражданите тайните картели да бъдат разкрити и забранени, надделява над интереса да бъдат глобени предприятията, които ѝ позволяват да разкрие и санкционира тези практики“. [неофициален превод]

225 Следователно целта на програмата за освобождаване от глоби и намаляване на техния размер не е да осигури на участващите в тайни картелни споразумения предприятия, които са предупредени за започването на производството на Комисията, възможност за избягване на финансовите последици от тяхната отговорност, а да се улесни откриването на такива практики в интерес на европейските потребители и граждани чрез насърчаването на участниците да ги разкриват, и впоследствие, в хода на административното производство Комисията да бъде подпомогната в усилията ѝ за възстановяване на релевантните факти, доколкото това е

възможно. Следователно евентуалните благоприятни последици за участващите в такива практики предприятия не могат да надхвърлят равнището, което е необходимо за осигуряването на пълната ефективност на програмата за освобождаване от глоби и намаляване на техния размер и на воденото от Комисията административно производство.

226 Никакъв интерес на европейските потребители обаче не изисква Комисията да предоставя освобождаване от глоби или намаляване на техния размер на повече предприятия, отколкото е необходимо за осигуряването на пълната ефективност на програмата за освобождаване от глоби и намаляване на техния размер, както и на административното производство на Комисията. Поради това не е обосновано да се предоставя такова освобождаване или намаляване на предприятия, различни от тези, които първи са предоставили доказателства, които позволяват на Комисията да разпореди извършването на проверки или да констатира дадено нарушение или пък я подпомагат по друг ефикасен начин в хода на административното производство.

227 Следователно предприятията, които обективно не са предоставили информация, чрез която воденото от Комисията разследване да напредне значително, нямат основание да се позовават на обстоятелства, произтичащи от собственото им положение, а не от поведението на Комисията, което евентуално да е затруднило сътрудничеството им. Всъщност стойността на сътрудничеството се измерва според ползата от приноса на съответните предприятия предвид провеждането на административното производство от Комисията.

228 Ето защо този довод на жалбоподателя трябва да се отхвърли.

229 На второ място, жалбоподателят счита, че макар редовно да е участвал в техническите срещи между 2002 г. и 2005 г., той имал интерес единствено към обсъжданията от техническо естество извън антиконкурентното съдържание на посочените срещи.

230 В това отношение се налага препращане към извършения в точки 108—114 по-горе анализ, от който е видно, че жалбоподателят не е доказал липсата си на интерес и че при всички положения последното обстоятелство е ирелевантно за преценката на отговорността му за извършеното нарушение.

231 Следователно Комисията не е допуснала каквато и да било незаконосъобразност при преценката на твърдяната второстепенната и/или пасивна роля на Eni в картела, като тази преценка се вписва в анализа на условието за крайно ограничено участие в картела (вж. точка 220 по-горе).

– По мотивите на обжалваното решение

232 Що се отнася до твърдяната липса на мотиви, трябва да се отбележи, че изтъкнатите от жалбоподателя доводи на страници 41—43 от отговора на изложението на възраженията по същество са същите като посочените в точки 193, 197, 205, 209 и 214 по-горе.

233 Наистина изложените от Комисията мотиви, с които тя отхвърля тези доводи, са лаконични. В съображение 690 от обжалваното решение Комисията посочва единствено, че „през периода на участие на Eni в картела поведението му не е било по-различно от това на другите членове“.

234 Същевременно съгласно съдебната практика изискването за мотивиране следва да се преценява в зависимост от обстоятелствата по конкретния случай, по-специално в зависимост от съдържанието на акта, от естеството на изложените мотиви и от интереса, който адресатите или други лица, засегнати пряко и лично от акта, могат да имат от получаване на разяснения. Не се изисква мотивите да уточняват всички относими фактически и правни обстоятелства,

доколкото въпросът дали мотивите на определен акт отговарят на изискванията на член 253 ЕО следва да се преценява с оглед не само на текста, но и на контекста, както и на съвкупността от правни норми, уреждащи съответната материя (Решение на Съда от 2 април 1998 г. по дело Комисия/Sytraval и Brink's France, C-367/95 P, Recueil, стр. I-1719, точка 63 и Решение на Съда от 10 юли 2008 г. по дело Bertelsmann и Sony Corporation of America/Impala, C-413/06 P, Сборник, стр. I-4951, точки 166 и 178).

235 Така в разглеждания случай Комисията е отбелязала, че ще вземе предвид единствено периода на участие на жалбоподателя в картела. По този начин тя посочва, че доводът, изведен от късното навлизане на жалбоподателя на пазара, няма да се разглежда.

236 Що се отнася до неучастието на жалбоподателя в двустранните контакти и в размените на писма с цените, достатъчно е да се припомни, че при установяването на нарушението Комисията не взема предвид сведенията за двустранните контакти извън техническите срещи (вж. точки 207 и 208 по-горе). Следователно не може да се приеме, че Комисията е допуснала каквато и да било непълнота на мотивите, тъй като не анализирала подробно доводи, които в основната си част са ирелевантни за преценката на смекчаващите обстоятелства в конкретния контекст на обжалваното решение.

237 Освен това, що се отнася до констатацията на Комисията, че „през периода на участие на Eni в картела поведението му не е било по-различно от това на другите членове“, към предоставените в това отношение мотиви от Комисията трябва да се добави анализът в обжалваното решение на съдържанието на техническите срещи и на доказателствата за присъствието на Eni на тях. Освен това анализът и съдържащите се в него констатации трябва да се разглеждат във връзка с всички документи и изявления, до които на жалбоподателя е бил осигурен достъп и които са част от контекста на обжалваното решение.

238 Макар наистина Sasol и Shell да разкриват по-скоро пасивната или „не твърде активната“ роля на представителите на Eni в хода на техническите срещи, трябва да се подчертае, че в същото изявление от 14 юни 2006 г. Shell посочва и Eni сред предприятията, които са се договорили за увеличенията на цените и минималните цени, като прави уточнението, че MOL, Repsol и Eni не изпратили писма до клиентите относно увеличението на цените след техническите срещи, а „съобщили устно за увеличенията на цените“ (вж. точка 89 по-горе). Ето защо, а и като се имат предвид надлежно обоснованите твърдения в обжалваното решение относно присъствието на Eni на поне десет от тринадесетте технически срещи, проведени в периода между 21 февруари 2002 г. и 28 април 2005 г., въпросното решение посочва достатъчно доказателства, с които както на Eni, така и на съда на Съюза да станат ясни причините, поради които участието на Eni в картела не може да се счита за крайно ограничено.

239 Следователно, що се отнася до анализа на твърдяната второстепенната и/или пасивна роля на Eni в нарушението, Комисията е изпълнила задължението си за мотивиране.

240 С оглед на горния анализ оплакването, че второстепенната и/или пасивна роля на Eni в нарушението не е призната, трябва да се отхвърли.

По неприлагането на споразуменията за определяне на цените от страна на Eni

241 Следва да се отбележи, че „крайно ограниченото участие“ в картелното споразумение и отклонението от прилагането му съставляват кумулативни условия за установяването на смекчаващото обстоятелство, предвидено в точка 29, трето тире от Насоките от 2006 г. Жалбоподателят обаче не е доказал, че участието му е било крайно ограничено. Поради това оплакването му, че отхвърлянето в обжалваното решение на неговите доводи относно

отклонението от прилагането на картелното споразумение е незаконосъобразно, при всички положения не може да доведе до установяване на извършено нарушение на Насоките от 2006 г. от страна на Комисията.

242 Въпреки това, с цел изчерпателност, Общият съд ще анализира доводите на жалбоподателя.

– По основателността на обжалваното решение

243 В съображение 695 от обжалваното решение Комисията посочва:

„[…] Що се отнася до доводите на Eni, Комисията обръща внимание на факта, че видно от предоставените от Eni данни в отговора му на изложението на възраженията, то е увеличило цените си пет пъти между 2002 г. и 2005 г. Комисията също така обръща внимание на това, че честият неуспех на опитите за увеличение на цените се дължи на това, че клиентите е нямало да приемат по-високите цени, а не поведението на предприятието, което иска да се ползва от наличието на смекчаващо обстоятелство. Ето защо Комисията счита, че с доводите си Eni […] не доказва нито неприлагането, нито липсата на опит за прилагане на увеличенията на цените. Що се отнася до писмата с цените, по-горе Комисията разясни, че тези писма не са били единственият инструмент за привеждане в действие. Това че Комисията не можа да представи доказателства, че тези писма винаги са били изпращани и получавани, съответно не позволява да се направи изводът, че привеждането в действие не е било реализирано. В този контекст Комисията също така счита, че информацията за увеличенията на цените е било възможно да се обменя чрез други средства между участниците в техническите срещи“. [неофициален превод]

244 Според съдебната практика е важно да се провери дали с изтъкнатите от жалбоподателя обстоятелства може да се установи, че през периода, в който се е присъединил към противоправните практики, той действително се е отклонил от тяхното прилагане, възприемайки конкурентно поведение на пазара (Решение на Общия съд от 9 юли 2003 г. по дело Archer Daniels Midland и Archer Daniels Midland Ingredients/Комисия, T-224/00, Recueil, стр. II-2597, точка 268 и Решение на Общия съд по дело Bolloré и др./Комисия, точка 50 по-горе, точка 625).

245 Според постоянната съдебна практика също така фактът, че дадено предприятие, чието участие в съгласуване с конкурентите си в областта на цените е установено, не действа на пазара в съответствие с договореното с тях, не представлява непременно фактор, който следва да се вземе предвид като смекчаващо обстоятелство при определяне на размера на глобата, която следва да се наложи. Всъщност предприятие, което въпреки съгласуването с конкурентите си провежда повече или по-малко независима политика на пазара, може просто да се опитва да използва картела в своя полза (Решение по дело Cascades/Комисия, точка 144 по-горе, точка 230 и Решение по дело Jungbunzlauer/Комисия, точка 165 по-горе, точка 269).

246 В този контекст е важно да се провери дали с такива обстоятелства може да се докаже, че през периода, в който се е присъединил към противоправните споразумения, жалбоподателят действително се е отклонил от тяхното прилагане, като е възприел конкурентно поведение на пазара, или поне че ясно и съществено е нарушил задълженията за прилагане на картелното споразумение до степен, затрудняваща самото функциониране на картела (вж. в този смисъл Решение на Общия съд от 15 март 2006 г. по дело Daiichi Pharmaceutical/Комисия, T-26/02, Recueil, стр. II-713, точка 113).

247 На първо място, жалбоподателят твърди, че никога не е прилагал увеличенията на цените, за които е вземано решение от другите участници в хода на техническите срещи. В това отношение жалбоподателят препраща към доводите, изложени в рамките на второто правно

основание. Представената от него таблица относно промяната на цените парафин „133“ показвала колебание на цените, а не поредица от увеличения, както са отбелязани в обжалваното решение. Жалбоподателят освен това препраща към тези доводи във връзка с индексирането на цените му въз основа на котировките в бюлетина ISIS-LOR, що се отнася до продажбите към SIMP и SER.

248 Най-напред, трябва да се припомни, че сходни доводи бяха разгледани в точка 140 и сл. по-горе.

249 Всъщност посочената по-горе таблица се отнася единствено до продажбите на парафин „133“ на SIMP, по отношение на който купувач прилаганите от жалбоподателя цени изглежда са били по-скоро стабилни, като поради покупателната си способност SIMP е било и в благоприятно положение, за да противостои на всякакви опити за увеличение на цените от страна на Eni. Въпросната таблица не съдържа никакви данни за промяната на цените на Eni за крайните клиенти, които в по-голяма степен са били изложени на ценовите манипулации, произтичащи от картела. Трябва да се добави, че парафин „133“ е само един от многото видове парафинови восъци, произвеждани от жалбоподателя. Следователно представената от него информация е твърде избирателна и тя в никакъв случай не може да бъде отнесена към пълната гама парафинови восъци, които жалбоподателят произвежда и продава на всички купувачи.

250 По-нататък, жалбоподателят няма основание да възразява на Комисията, твърдейки, че не съществува взаимообвързаност между наличната информация за техническите срещи и съдържащата се в жалбата таблица. Всъщност от редица посочени по-горе изявления е видно, че ценовите повишения, договаряни по време на техническите срещи, поначало не са могли да се приложат изцяло спрямо клиентите. Shell заявява, че са могли да се приведат в действие около две трети от договорените повишения. В преписката също така са налице редица данни за това, че участниците често изобщо не са могли да приведат в действие договореното повишение. Освен това участниците често са концентрирали усилията си върху поддържането на цените или спирането на техния спад, а не върху координирано увеличаване.

251 Трябва да се добави, че съгласно посочената в точка 42 по-горе съдебна практика доказателствата за картелите обикновено са фрагментарни и откъслечни, както в разглеждания случай, в който Комисията успява да възстанови само съдържанието на малка част от техническите срещи. Поради таза причина само в редки случаи Комисията може да анализира съответствието между резултата от незаконосъобразните обсъждания относно цените и промяната в прилаганите цени от отделните участници в картела. Ето защо не е обосновано в полза на участниците да се признава наличието на смекчаващи обстоятелства поради неприлагане на договорките относно цените единствено поради това че не може да се установи пряка връзка между промяната на прилаганите за определени клиенти цени на някои продукти и фрагментарната и откъслечна информация, с която евентуално разполага Комисията.

252 Накрая, при всички положения, фактът, че цената на продавания на SIMP парафин „133“ се е увеличила от 542 EUR към 1 януари 2002 г. на 588 EUR към 1 април 2005 г., тоест с едва 8,48 %, не доказва, че Eni е нарушило договорките за прилагане на картелното споразумение до степен, затрудняваща самото функциониране на картела.

253 Поради това с доводите си относно въпросната таблица с промените на цените жалбоподателят не може да докаже, че действително се е отклонил от неправомерните практики.

254 На второ място, жалбоподателят твърди, че не е участвал в размяната на предназначените за клиентите писма относно увеличенията на цените, които писма обаче някои други участници в картела разменяли помежду си.

255 В това отношение е достатъчно да се припомни констатацията в точка 211 по-горе, че значителна част от участниците в картела, тоест трима или четирима от общо девет, включително жалбоподателят, не са изпращали писма с цените на клиентите, тъй като тези участници са съобщавали цените си устно.

256 Освен това прилагането на картелното споразумение се е изразявало главно във вземането предвид по време на преговорите с клиентите относно цените на получената информация в хода на техническите срещи. Поради това неучастието на Eni в размяната на писмата с цените, която по-скоро представлява механизъм за контрол на прилагането на договорките относно цената, не доказва, че Eni се е отклонило от прилагането на неправомерните практики.

257 От гореизложеното следва, че оплакването на жалбоподателя, изведено от твърдяното от него отклонение от извършването на нарушението, не се подкрепя от фактите.

258 Следователно в този контекст Комисията не е нарушила нито член 81 ЕО, нито член 23 от Регламент № 1/2003, нито Насоките от 2006 г., нито принципа на равно третиране.

– По мотивите на обжалваното решение

259 Що се отнася до твърдяното неизпълнение на задължението за мотивиране, трябва да се припомни, че към изводите в съображение 695 от обжалваното решение следва да се добави извършеният от Комисията анализ в обжалваното решение на съдържанието на техническите срещи и на доказателствата за присъствието на Eni на тях. Освен това анализът и съдържащите се в него констатации трябва да се разглеждат във връзка с всички документи и изявления, до които на жалбоподателя е бил осигурен достъп и които са част от контекста на обжалваното решение.

260 Така в разглеждания случай мотивите позволяват както на жалбоподателя, така и на Общия съд да разберат причините, поради които Комисията не приема твърдението, че жалбоподателят се е отклонил от извършването на нарушението.

261 Следователно в разглеждания случай не е изпълнено никое от двете кумулативни условия за прилагането на смекчаващото обстоятелство, предвидено в точка 29, трето тире от Насоките от 2006 г. Всъщност Комисията надлежно доказва, че участието на Eni в нарушението не е било крайно ограничено и че Eni на практика не се е отклонило от прилагането на антиконкурентните договорки, възприемайки конкурентно поведение на пазара.

262 В допълнение трябва да се отбележи, че Общият съд разгледа подробно документите, на които се позовава Комисията в обжалваното решение. В рамките на упражняваното от него правомощие за пълен съдебен контрол Общият съд стига до извода, че не е обосновано каквото и да било намаляване на размера на наложената на жалбоподателя глоба въз основа на твърденията за ограничено участие в картела, за второстепенна или пасивна роля в последния, за отклонение от прилагането на антиконкурентните договорки или за неприлагане на картелното споразумение от страна на жалбоподателя.

263 С оглед на гореизложеното петото правно основание следва да бъде отхвърлено.

По шестото правно основание, изведено от погрешното неотчитане на небрежността на Eni като смекчаващо обстоятелство

264 Жалбоподателят твърди, че Комисията неправилно отказала да отчете в негова полза наличието на небрежност като смекчаващо обстоятелство. Така Комисията нарушила член 81 ЕО, член 23 от Регламент № 1/2003 и Насоките от 2006 г. Жалбоподателят иска от Общия съд да отмени обжалваното решение в частта, в която Комисията отказва да отчете в негова полза наличието на това смекчаващо обстоятелство, и съответно да преизчисли размера на глобата.

265 Най-напред, трябва да се припомни, че съгласно точка 29, второ тире от Насоките от 2006 г., която се отнася до смекчаващите обстоятелства, основният размер на глобата може да бъде намален, когато предприятието представи доказателства за това, че нарушението е било извършено поради небрежност.

266 Съгласно съображение 708 от обжалваното решение:

„Eni твърди също, че не е имало намерение да извършва нарушение, тъй като неговият представител […] е присъствал на срещите, без да има и най-малкото намерение да нарушава правилата в областта на конкуренцията […] В хода на изслушването Eni заяви, че представителят му е мислел, че присъства на законосъобразни срещи на EWF, а на практика присъствал на техническите срещи. Комисията обръща внимание на това, че изявленията на Eni не се основават на никакви доказателства. Комисията счита за малко вероятно представителите на Eni да са присъствали на срещите, без да са имали намерение за това. Що се отнася до увереността на г-н [MO.], че е присъствал на срещите на EWF, Комисията не разбира как е било възможно да се стигне до такова недоразумение, като се има предвид, че нито в поканата, нито при организирането на срещите е правена и най-малката връзка с EWF“.

267 Жалбоподателят твърди, че е представил доказателства за небрежността си. В това отношение той се позовава на бележка от г-н MO. до неговия пряк началник г-н D., съгласно която г-н MO. присъствал на „среща между основните европейски производители на парафин и на суров парафин, организирана в рамките на EWF, към която [Eni] се присъедини[ло] отново наскоро“. От това следвало, че г-н MO. бил убеден, че участва в законосъобразни срещи, организирани в рамките на EWF.

268 В това отношение трябва да се отбележи, че небрежността от страна на Eni в разглеждания случай не може да бъде установена, тъй като антиконкурентното съдържание на техническите срещи е било ясно и явно, като въпреки това г-н MO. е участвал в поне десет от тринадесетте технически срещи, проведени между 21 февруари 2002 г. и 28 април 2005 г.

269 Предвид явно антиконкурентното съдържание на техническите срещи фактът, че съгласно предадената информация от г-н MO. на г-н D. тези срещи са били организирани под егидата на EWF, е ирелевантен.

270 Освен това въпросът дали г-н D. е имал вярна представа за проведените в хода на техническите срещи обсъждания също е ирелевантен. Всъщност правомощието на Комисията да санкционира извършило нарушение предприятие предполага единствено извършването на нарушение от страна на лице, което по принцип има право да действа от името на предприятието (Решение на Съда от 7 юни 1983 г. по дело Musique Diffusion française и др./Комисия, 100/80-103/80, Recueil, стр. 1825, точка 97 и Решение на Съда по дело Tokai Carbon и др./Комисия, точка 196 по-горе, точка 277). Същевременно г-н MO., в качеството му на продуктов мениджър и служител най-напред на AgipPetroli, а след това на Eni, трябва да се счита за лице, което по принцип има право да действа от името на Eni.

271 Що се отнася до доводите на жалбоподателя, изведени от липсата на интерес у Eni за участие в картела, се налага препратка към анализа в точки 108—121 по-горе.

272 Поради това шестото правно основание трябва да се отхвърли.

По четвъртото правно основание, изведено от неправилната констатация за наличие на повторност на нарушението като отегчаващо обстоятелство

273 Жалбоподателят твърди, че Комисията е нарушила член 81 ЕО, член 23 от Регламент № 1/2003, Насоките от 2006 г., принципите на правна сигурност и на равно третиране и е злоупотребила с властта си, увеличавайки основния размер на глобата с 60 % поради наличието на повторност на нарушението като отегчаващо обстоятелство. Поради това жалбоподателят иска от Общия съд да отмени обжалваното решение в частта, в която Комисията увеличава размера на наложената му глоба с 60 % поради повторност на нарушението. При условията на евентуалност жалбоподателят иска от Общия съд да намали приложения от Комисията размер на увеличение.

274 Съгласно точка 28 от Насоките от 2006 г. основният размер на глобата може да бъде увеличен, ако Комисията установи, че са налице отегчаващи обстоятелства. Едно от отегчаващите обстоятелства е повторността на нарушението, определена в същата точка като продължаване на извършването или повторно извършване на същото или подобно нарушение, след като Комисията е установила или национален орган в областта на конкуренцията е установил, че съответното предприятие е нарушило разпоредбите на членове 81 ЕО или 82 ЕО. В такъв случай увеличението на основния размер на глобата може да достигне до 100 % за всяко констатирано нарушение.

275 Понятието за повторност на нарушението, така както се разбира в някои национални правни системи, предполага, че съответното лице е извършило нови нарушения, след като е било санкционирано за подобни нарушения (Решение на Общия съд от 11 март 1999 г. по дело Thyssen Stahl/Комисия, T-141/94, Recueil, стр. II-347, точка 617 и Решение на Общия съд от 30 септември 2003 г. по дело Michelin/Комисия, T-203/01, Recueil, стр. II-4071, точка 284).

276 Евентуалната повторност на нарушението е един от елементите, които следва да се вземат предвид при анализа на тежестта на конкретното нарушение (Решение по дело Aalborg Portland и др./Комисия, точка 42 по-горе, точка 91 и Решение по дело Groupe Danone/Комисия, точка 160 по-горе, точка 26).

277 В разглеждания случай съгласно съображение 673 от обжалваното решение преди да започне участието си в картела Eni или дъщерните му дружества са били адресати на предходни решения на Комисията във връзка с картели. Това са Решение 86/398/ЕИО на Комисията от 23 април 1986 г. относно производство по член [81 ЕО] (IV/31.149 — Полипропилен) (ОВ L 230, стр. 1, наричано по-нататък „Решение „Полипропилен“) и Решение 94/599/ЕО на Комисията от 27 юли 1994 г. относно производство по член [81 ЕО] (IV/31 865 — PVC) (ОВ L 239, стр. 14, наричано по-нататък „Решение „PVC II“).

278 Жалбоподателят твърди, че никога не е бил адресат на каквото и да било решение във връзка с нарушение. Производствата, довели до приемането на Решение „Полипропилен“ и на Решение „PVC II“, били водени съответно срещу дружествата Anic SpA и EniChem SpA. В тези решение не се правела никаква връзка с Eni. При жалбоподателя нито били постъпили искания за предоставяне на информация, нито пък той участвал в някакво качество във въпросните производства и нямал възможност да упражни правото си на защита.

279 Съответно в обжалваното решение Комисията обективно вменила на Eni отговорността за деянията на други правни субекти, при това със задна дата, след 25 години. Подобен подход нарушавал принципа на лична отговорност, принципа на правна сигурност, както и правото на защита на Eni, защото при приемането на Решение „Полипропилен“ и на Решение „PVC II“ Eni не могло да оспори отговорността, която Комисията впоследствие му вменила с обжалваното решение.

280 Според Комисията тезата на жалбоподателя не съответства на съдебната практика относно презумпцията, че дружеството майка действително упражнява решаващо влияние върху търговското поведение на дъщерното си дружество, което притежава на 100 или почти толкова процента. В такъв случай не било необходимо Комисията да излага допълнителни доказателства, ако самите засегнати дружества не представят доказателства с цел да оборят тази презумпция, каквото било положението в разглеждания случай.

281 От доводите на страните е видно, че основният въпрос, който Общият съд трябва да разгледа в рамките на настоящото правно основание, е този за приложимостта на презумпцията за наличие на стопанска единица, съставена от дружеството майка и притежаваните от него на 100 % дъщерни дружества, конкретно в контекста на повторност на нарушението, когато дъщерните дружества са извършили нарушения, санкционирани от Комисията с предходни решения, в които обаче отговорността за деянията на дъщерните дружества не е била вменена на дружеството майка.

282 Трябва да се припомни, че конкурентното право на Съюза се отнася до дейността на предприятията и че понятието за предприятие обхваща всеки субект, който извършва икономическа дейност, независимо от правния му статут и начин на финансиране (вж. Решение на Съда от 10 септември 2009 г. по дело Akzo Nobel и др./Комисия, C-97/08 P, Сборник, стр. I-8237, точка 54 и цитираната съдебна практика).

283 За антиконкурентното поведение на предприятие може да отговаря друго предприятие, когато първото не е определило самостоятелно поведението си на пазара, предвид по-специално икономическите и юридическите връзки между тях (Решение на Съда от 28 юни 2005 г. по дело Dansk Rørindustri и др./Комисия, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P-C-208/02 P и C-213/02 P, Recueil, стр. I-5425, точка 117 и Решение на Съда по дело Akzo Nobel и др./Комисия, точка 282 по-горе, точка 58).

284 В особения случай, когато дружество майка притежава 100 % от капитала на своето дъщерно дружество, извършило нарушение на правилата на Съюза в областта на конкуренцията, от една страна, това дружество майка може да упражнява решаващо влияние върху поведението на дъщерното дружество и от друга страна, съществува оборима презумпция, че посоченото дружество майка действително упражнява решаващо влияние върху поведението на своето дъщерно дружество. При тези обстоятелства е достатъчно Комисията да докаже, че целият капитал на дадено дъщерно дружество е собственост на неговото дружество майка, за да се презюмира, че последното упражнява решаващо влияние върху търговската политика на това дъщерно дружество. Впоследствие Комисията ще може да приеме, че дружеството майка отговаря солидарно за плащането на наложената на неговото дъщерно дружество глоба, освен ако това дружество майка, което трябва да обори тази презумпция, не представи достатъчно доказателства, с които е възможно да се установи, че неговото дъщерно дружество действа самостоятелно на пазара (вж. Решение по дело Akzo Nobel и др./Комисия, точка 282 по-горе, точки 60 и 61 и цитираната съдебна практика).

285 Съгласно съдебната практика, за да се обори презумпцията, именно заинтересованите дружества следва да представят всички доказателства относно организационните, икономически и юридически връзки между дъщерното дружество и дружеството майка, с които според тях може да се докаже, че те не съставляват един-единствен стопански субект. При своята преценка

Общият съд всъщност трябва да отчита всички предоставени му доказателства, чието естество и значение могат да варират в зависимост от характерните за всеки конкретен случай особености (Решение на Общия съд от 12 декември 2007 г. по дело Akzo Nobel и др./Комисия, T-112/05, Сборник, стр. II-5049, точка 65 и Решение на Общия съд от 13 юли 2011 г. по дело Eni/Комисия, T-39/07, Сборник, стр. II-4457, точка 95).

286 В разглеждания случай жалбоподателят твърди, че вменяването a posteriori на фиктивна отговорност за целите на повторността на нарушението въз основа на презумпция за наличие на стопанска единица, съставена от дъщерно дружество и дружество майка, с оглед на капиталовите връзки, правело въпросната презумпция необорима, тъй като жалбоподателят нямал възможност да упражни правото си на защита в производствата, довели до приемането на Решение „Полипропилен“ и Решение „PVC II“.

287 В съображения 674—676 от обжалваното решение Комисията посочва само, че Решение „Полипропилен“ по-специално е било адресирано до Anic, докато Решение „PVC II“ по-специално е било адресирано до EniChem. Според Комисията към съответните дати на нарушенията тези адресати са били част от „групи, които впоследствие са се развили и днес образуват групата Eni“, поради което Eni вече е било адресат на предходните решения за установяване на нарушение на член 81 ЕО.

288 По-нататък, като се позовава на Решение по дело Michelin/Комисия, точка 275 по-горе (точка 290), в съображение 678 от обжалваното решение Комисията приема следното:

„[…] Решенията [„Полипропилен“ и „PVC II“] са били приети срещу субекти, които са били част от едно предприятие към момента на извършване на нарушението. […] Повторността на нарушението може да бъде констатирана и срещу дъщерно дружество от дадена група, поради предходно нарушение, извършено от друго дъщерно дружество от същата група, дори ако дружеството майка не е било адресат на предходно забраняващо решение […] При всички положения вътрешните реорганизации не могат да засегнат преценката за наличието на това отегчаващо обстоятелство. Комисията също така обръща внимание, че не е длъжна да адресира дадено решение до холдинговото дружество, а свободно може да определи адресата на решението“. [неофициален превод]

289 На първо място, следва да се отбележи, че за разлика от настоящия случай в този, по който е постановено Решение по дело Michelin/Комисия, точка 275 по-горе, жалбоподателят не е оспорвал принадлежността на двете дъщерни дружества и на дружеството майка към същото предприятие и освен това не е твърдял, че правото на защита на дружеството майка е било нарушено поради вменяването със задна дата на отговорността за извършеното нарушение от другото дъщерно дружество, за което се отнася предходното решение. Именно поради тази причина в посоченото съдебно решение Общият съд е можел да отхвърли жалбата, без да се произнася нито по евентуалното вземане предвид на доказателства, с които се оборва презумпцията за отговорност, нито по упражняването на правото на защита в този контекст. От друга страна обаче, като се има предвид, че в настоящия случай Eni изтъква сериозни доводи в това отношение, Общият съд не може автоматично да отнесе извършената преценка в Решение по дело Michelin/Комисия, точка 275 по-горе, към настоящия случай.

290 На второ място, трябва да се отбележи развитието на съдебната практика на съдилищата на Съюза след постановяването на Решение по дело Michelin/Комисия, точка 275 по-горе, във връзка с презумпцията за действително упражняване на решаващо влияние от дружеството майка върху дъщерното му дружество, основаваща се единствено на това, че дружеството майка притежава целия или почти целия капитал на дъщерното дружество.

291 По-специално в своите Решение от 20 януари 2011 г. по дело General Química и др./Комисия (C-90/09 P, Сборник, стр. I-1, точки 104—109) и Решение от 29 септември 2011 г. по дело Elf Aquitaine/Комисия (C-521/09 P, Сборник, стр. I-8947, точки 153, 167 и 168) Съдът подчертава важността на анализа на изтъкнатите от санкционираните предприятия доводи, свързани с оборването на презумпцията за действително упражняване на решаващо влияние от дружеството майка върху дъщерното му дружество.

292 На трето място, трябва да се отбележи, че в разглеждания случай, тъй като Eni не е било адресат нито на Решение „Полипропилен“, нито на Решение „PVC II“, в административните производства, довели до приемането на посочените решения, то не е имало никаква възможност да представи доказателства, с които евентуално да обори презумпцията за действително упражняване на решаващо влияние от дружеството майка върху дъщерното му дружество, въз основа на която четиринадесет години по-късно в обжалваното решение Комисията установява, че при Eni е налице повторност на нарушението.

293 Наистина в изложението на възраженията, което е изпратено в рамките на довелото до приемане на обжалваното решение производство, в контекста на отегчаващите обстоятелства Комисията отбелязва, че „преди или по време на извършване на нарушението поне Eni, Shell и Total вече са били адресати на предходни [нейни] решения […] във връзка с картели“, и прави уточнението, че това са Решение „Полипропилен“ и Решение „PVC II“.

294 Тази информация в изложението на възраженията обаче не отговаря на изискванията във връзка със зачитането на правото на защита, изразяващи се в осигуряване на действителна възможност за представяне на доказателства, с които може да се обори въпросната презумпция.

295 В това отношение трябва да се отбележи, че според съдебната практика на Съда, от една страна, принципът на зачитане на правото на защита изключва възможността да бъде счетено за законосъобразно решение, с което Комисията налага на дадено предприятие глоба в областта на конкуренцията, без предварително да му е съобщила за какви нарушения му търси отговорност, а от друга страна, предвид значимостта на изложението на възраженията в него недвусмислено трябва да се уточнява на кое юридическо лице може да бъде наложена глоба и то трябва да бъде адресирано до това лице (Решение на Съда от 3 септември 2009 г. по дело Papierfabrik August Koehler и др./Комисия, C-322/07 P, C-327/07 P и C-338/07 P, Сборник, стр. I-7191, точки 37 и 38 и Решение на Съда по дело Akzo Nobel и др./Комисия, точка 282 по-горе, точка 57).

296 Следователно недопустимо е при преценката за наличие на повторност на нарушението като отегчаващо обстоятелство Комисията да приеме, че дружество трябва да носи отговорност за предходно нарушение, за което не е било санкционирано с решение на Комисията и при установяването на което не е било адресат на изложение на възражения. Всъщност в производството, довело до приемането на решението за установяване на предходното нарушение, това дружество не е получило възможност да изложи доводите си, за да оспори — що се отнася до него — евентуалното наличие на стопанска единица, съставена от него и други дружества, за които се отнася предходното решение (Решение на Общия съд от 13 юли 2011 г. по дело ThyssenKrupp Liften Ascenseurs и др./Комисия, T-144/07, T-147/07-T-150/07 и T-154/07, Сборник, стр. II-5129, точка 319).

297 Този извод се налага и тъй като, макар наистина принципът на пропорционалност да изисква изтеклият период от време между съответното нарушение и предходното неспазване на правилата на конкуренцията да се вземе предвид при преценката на склонността на предприятието да се отклонява от тези правила, Съдът вече е подчертал, че Комисията не е обвързана с евентуален давностен срок за установяването на повторност на нарушението (Решение по дело Groupe Danone/Комисия, точка 160 по-горе, точка 38 и Решение на Общия

съд от 18 юни 2008 г. по дело Hoechst/Комисия, T-410/03, Сборник, стр. II-881, точка 462) и съответно повторността може да бъде установена много години след установяването на нарушение — към момент, в който за съответното предприятие при всички положения ще е невъзможно да оспори съществуването на такава стопанска единица, особено ако е приложена припомнената в точка 284 по-горе презумпция (Решение по дело ThyssenKrupp Liften Ascenseurs и др./Комисия, точка 296 по-горе, точка 320).

298 Накрая, неприемливо е да се счита, че когато притежава почти целия капитал на дъщерно дружество дружеството майка също е адресат на адресираното до дъщерното дружество предупреждение, произтичащо от предходно решение на Комисията, с което дъщерното дружество е санкционирано за нарушение на правото в областта на конкуренцията. Всъщност, макар че наистина е допустимо да се смята, че дружеството майка действително знае за предходно решение, адресирано от Комисията до дъщерното му дружество, чийто капитал почти изцяло притежава, това не може да поправи липсата в предходното решение на констатация за наличието на стопанска единица, съставена от дружеството майка и дъщерното му дружество, така че на дружеството майка да се вмени отговорността за предходното нарушение и размерът на налаганите му глоби да бъде увеличен поради повторност на нарушението (Решение по дело ThyssenKrupp Liften Ascenseurs и др./Комисия, точка 296 по-горе, точка 322).

299 Поради това Общият съд счита, че като е констатирала наличието на повторност на нарушението въз основа на Решение „Полипропилен“ и Решение „PVC II“, на които Eni не е било адресат, и като е приела, че Eni носи отговорност със задна дата за извършени от Anic и EniChem нарушения, Комисията е нарушила правото на защита на Eni.

300 Този извод не може да бъде оспорен с останалите доводи на Комисията.

301 Комисията се позовава на Решение на Общия съд от 8 юли 2008 г. по дело BPB/Комисия (T-53/03, Сборник, стр. II-1333, точки 368 и 389) и Решение на Общия съд от 30 септември 2009 г. по дело Hoechst/Комисия (T-161/05, Сборник, стр. II-3555, точка 147). В тези решения съдът на Съюза потвърдил възможността за отчитане на повторността като отегчаващо обстоятелство при нарушения, извършени пряко от различни дъщерни дружества на едно и също дружество майка.

302 В това отношение е достатъчно да се отбележи, че в посочените от Комисията решения Общият съд не разглежда — от гледна точка на правото на защита — въпроса дали Комисията е имала право да вмени със задна дата на дружеството майка отговорността за нарушение, което е извършено от дъщерно дружество, санкционирано с предходно решение. Следователно тези решения нямат значение за анализа на настоящото правно основание.

303 Същото се отнася и за Решение на Общия съд от 27 септември 2012 г. по дело Shell Petroleum и др./Комисия (T-343/06, все още непубликувано в Сборника).

304 В случая, по който е постановено Решение по дело Shell Petroleum и др./Комисия, точка 303 по-горе, за първи път в съдебното заседание жалбоподателите посочват, че Комисията е нарушила правото им на защита, тъй като не им е дала възможност да оборят презумпцията за действително упражняване на решаващо влияние от дружествата майки върху дъщерните им дружества, които са санкционирани за две предходни нарушения, взети предвид при установяването на повторността.

305 Общият съд обаче не разглежда това оплакване по същество, а поради късното му изтъкване го отхвърля като недопустимо на основание член 44, параграф 1, буква в) и член 48, параграф 2 от Процедурния правилник.

306 Поради това и Решение по дело Shell Petroleum и др./Комисия, точка 303 по-горе, не поставя под въпрос направения в точка 299 по-горе извод.

307 От гореизложеното следва, че четвъртото правно основание трябва да бъде уважено, а обжалваното решение следва да се измени, без да е необходимо да се разглеждат останалите оплаквания на жалбоподателя, изтъкнати в рамките на това правно основание.

308 Съответните последици от констатираната в точка 299 по-горе незаконосъобразност ще бъдат разгледани в точка 309 и сл. по-нататък.

По упражняването на правомощието за пълен съдебен контрол и по определянето на окончателния размер на глобата

309 Съгласно съображение 662 от обжалваното решение основният размер на налаганата глоба на Eni е определен на 13 000 000 EUR.

310 От съображение 680 от обжалваното решение е видно, че Комисията увеличава основния размер на глобата с 60 % поради повторност на нарушението и по този начин основният размер достига сумата от 20 800 000 EUR.

311 По-нататък, в съображение 713 от обжалваното решение Комисията прави уточнението, че с цел постигане на възпиращ ефект предвид големината на Eni, на основание точка 30 от Насоките от 2006 г. основният размер на глобата трябва да бъде увеличен допълнително, като се приложи коефициент 1,4. Така Комисията достига до коригиран основен размер от 29 120 000 EUR. Това е размерът на наложената глоба на Eni в обжалваното решение.

312 Предвид извода, до който Общият съд стига след анализа на четвъртото правно основание (вж. точки 307 и 308 по-горе), размерът на глобата следва да бъде преизчислен, като се използва основен размер от 13 000 000 EUR, но без да бъде увеличаван с 60 % поради повторност на нарушението.

313 Тъй като другите елементи, използвани при изчисляването на размера на глобата, остават непроменени, размерът на наложената глоба на Eni следва да се определи на 18 200 000 EUR.

314 В рамките на упражняваното от него правомощие за пълен съдебен контрол Общият съд счита, че така определеният размер на глобата е подходящ с оглед на тежестта и продължителността на извършеното от жалбоподателя нарушение.

По съдебните разноски

315 Съгласно член 87, параграф 3 от Процедурния правилник Общият съд може да разпредели съдебните разноски или да реши всяка страна да понесе направените от нея съдебни разноски, ако всяка от страните е загубила по едно или няколко от предявените основания.

316 В разглеждания случай правните основания, чрез които се оспорва участието на Eni в картела, бяха отхвърлени. Само едно от шестте изтъкнати от жалбоподателя правни основания бе уважено от Общия съд, поради което размерът на наложената на жалбоподателя глоба бе намален с 37,5 %. Следователно, ако се реши жалбоподателят да заплати половината от собствените си съдебни разноски и половината от съдебните разноски на Комисията, ще се даде справедлива преценка на обстоятелствата по делото. Комисията понася половината от собствените си съдебни разноски и половината от съдебните разноски, направени от жалбоподателя.

По изложените съображения

ОБЩИЯТ СЪД (трети състав)

реши:

1) **Размерът на глобата, наложена на Eni SpA в член 2 от Решение C(2008) 5476 окончателен на Комисията от 1 октомври 2008 година относно производство по член 81 [ЕО] и член 53 от Споразумението за ЕИП (преписка COMP/39.181 — Восъци за свещи), се определя на 18 200 000 EUR.**

2) **Отхвърля жалбата в останалата ѝ част.**

3) **Европейската комисия понася половината от собствените си съдебни разноски и половината от съдебните разноски, направени от Eni. Eni понася половината от собствените си съдебни разноски и половината от съдебните разноски, направени от Комисията.**

Czúcz Labucka Gratsias

Постановено в открито съдебно заседание в Люксембург на 12 декември 2014 година.

Подписи

Съдържание

Обстоятелства в основата на спора 2

1. Административно производство и приемане на обжалваното решение 2

2. Относно групата Eni 4

Производство и искания на страните 5

От правна страна 5

1. По първото и второто правно основание, които засягат участието на жалбоподателя в картела и са изведени от нарушение на член 81 ЕО 6

По понятията „споразумение“ и „съгласувана практика“ 6

По принципите за преценка на доказателствата 7

По описанието на основната част от нарушението в обжалваното решение 10

По участието на Eni в картела предвид присъствието му на техническата среща на 30 и 31 октомври 1997 г. 14

Анализ на доказателствата 14

Относно присъствието на Eni на техническата среща на 30 и 31 октомври 1997 г. и въпроса за разграничаването му 15

Заключение по участието на жалбоподателя в картела на 30 и 31 октомври 1997 г. 16

По участието на Eni в нарушението между 21 февруари 2002 г. и 28 април 2005 г. 17

По неучастието на Eni в споразумение и/или в съгласувана практика за определяне на цените на парафиновите восъци 17

– Анализ на доказателствата 17

– По присъствието на Eni на антиконкуретните срещи и отсъствието на разграничаване 20

– По твърдяната липса на интерес у жалбоподателя за участие в споразумения и/или в съгласувани практики за определяне на цените на парафиновите восъци 20

– По предоставеното от жалбоподателя алтернативно обяснение 21

– По твърдяната липса на съгласуване на волите 22

– По твърдяното неучастие в съгласувана практика 24

По неучастието на Eni в споразумението и/или в съгласуваната практика за обмен на информация 26

2. По изтъкнатите правни основания във връзка с изчисляването на размера на наложената на жалбоподателя глоба 27

По третото правно основание, изведено от неправилното определяне на коефициент от 17 % за тежест на нарушението и за допълнителната сума, наречена „входна такса“ 28

По петото правно основание, изведено от погрешното неотчитане като смекчаващо обстоятелство на второстепенната роля на Eni в картела и на неприлагането на споразуменията относно цените 32

По пасивната и/или второстепенна роля на Eni в картела 33

– По основателността на обжалваното решение 33

– По мотивите на обжалваното решение 37

По неприлагането на споразуменията за определяне на цените от страна на Eni 38

– По основателността на обжалваното решение 39

– По мотивите на обжалваното решение 41

По шестото правно основание, изведено от погрешното неотчитане на небрежността на Eni като смекчаващо обстоятелство 42

По четвъртото правно основание, изведено от неправилната констатация за наличие на повторност на нарушението като отегчаващо обстоятелство 43

По упражняването на правомощието за пълен съдебен контрол и по определянето на окончателния размер на глобата 48

По съдебните разноски 48